

Välkomna till Nasdaq!

Trender i bolagens finansiella
rapportering

14 december 2018

Agenda

- ✓ 9:00 Inledning
- ✓ 9:10 Tematisk genomgång 2017 – Nils Liliedahl
- ✓ 9:30 Iakttagelser i delårsrapporter – Peter Malmqvist
- ✓ 10:15 Kaffepaus
- ✓ 10:30 Finansinspektionen – Ny ordning för redovisningstillsyn
- ✓ 10:40 Iakttagelser i årsredovisningar – Jan Buisman
- ✓ 12:00 Summering

Tematisk genomgång av börsbolagens årsredovisningar 2017

Nils Liliedahl

Områden

- Tematisk jmf ”bolagsspecifik” övervakning
- ÅR – omfattning
- Information om kommande IFRS 16
- Användning av alternativa resultatmått i resultaträkningen (ESMA:s riktlinjer)
- Kommentarer i revisionsberättelser
- Förmånsbestämda pensionsplaner
- Den nya hållbarhetsrapporten
- Segment och IFRS 15

Tematisk jmf ”bolagsspecifik” övervakning

- Tematisk har funnits länge i form av ”tendenser i börsbolagens...”
 - Årsredovisningar
 - Delårsrapporter
- Går det egentligen att hitta några stora ”fel”? Knappast...
- ...men det går att hitta systematiska ”trender” som kan stoppas
 - Avskrivningstider, diskonteringsräntor, extra rader i resultaträkningar, extraordinära poster, bolag med ett segment osv

-
- Nämnden för svensk redovisningstillsyn 1 jan 2019

Statistik – ÅR 2017 omfattning

Antal sidor	Medel	Median	Max	Min
Hela årsredovisningen	103 (98)	96 (92)	246 (248)	28 (36)
Framvagn	35 (35)	35 (34)	130 (92)	0 (0)
Förvaltningsberättelse (text)	8 (7)	5 (5)	100 (90)	1 (1)
Revisionsberättelse*	3,5 (3)	3(3)	6 (6)	1 (1)
Bolagsstyrning**	6 (6)	6 (5)	24 (16)	0 (0)

*15 (13) bolag har redovisningsprinciperna under relevant not

**Fem av bolagen har Bolagsstyrningsrapporten endast på hemsidan

Antal sidor uppdelat på Large, Mid och Small Cap

Antal sidor ÅR 2017	Large	Mid	Small
Hela årsredovisningen	132 (126)	101 (97)	78 (75)
Framvagn	42 (44)	38 (38)	24 (24)
Förvaltningsberättelse (text)	13 (12)	7 (6)	6 (5)
Bolagsstyrning*	7 (7)	6 (6)	5 (5)
Revisionsberättelse	4 (4)	3 (3)	3 (3)

IFRS 16 – Leasing Alla bolag	Antal bolag	Procent
Ingen information	9	3 %
Inte påbörjat	31	11 %
Kommer preliminärt inte att påverka	49	17 %
Bolaget är osäker på effekter	192	67 %
Bolaget anger vissa belopp/betydelse	6	2 %

IFRS 16 – Leasing "Consumer services"	Antal bolag	Procent
Ingen information	0	0 %
Inte påbörjat	5	16 %
Kommer preliminärt inte att påverka	2	6 %
Bolaget är osäker på effekter	23	74 %
Bolaget anger vissa belopp/betydelse	1	3 %

Alternativa resultatmått - resultaträkningen

- 80 % av bolagen redovisar tydligt att de använder sig av "alternativa nyckeltal" – även om de inte gör det...
- Fortfarande särredovisar fem bolag avskrivningar i en funktionsindelad resultaträkning. Går det?
- Bättre skrivningar generellt och som är bättre anpassade till reglerna
- Använder man inte "alternativa nyckeltal" i resultaträkningen kan det räcka med lite allmän ESMA-text under definitionerna
- Tre bolag använder "alternativa resultatmått" flitigt – men har inga kommentarer

Den nya revisionsberättelsen

- Något färre SBO i snitt per bolag jämfört med föregående år
- Våldigt mycket standardformuleringar – efterfrågas denna information?

Antal SBO per bolag	0	1	2	3	4	5	6	Fler
ÅR 2017 - andel SBO	0,3%	29,9%	43,8%	19,4%	5,2%	0,6%	0,6%	-
ÅR 2016 - andel SBO	0,4%	20,8%	40,8%	28,8%	7,1%	1,7%	0,4%	0,4%

Information kring nedskrivningsprövning av goodwill – IAS 36

- Genomgång av bolag där goodwill utgör 100 % eller mer av eget kapital. Drygt 60 bolag
 - Varje viktigt antagande ska med !
 - Överstiger prognosperioden 5 år? Kommentera varför!
 - Tillväxttakt i slutvärde och avkastningskrav!
-
- God anpassning till reglerna och endast tre bolag fick lite större anmärkningar kring detta.

Den nya hållbarhetsrapporteringen

- 229 bolag lämnade en hållbarhetsrapport
- Ett 60-tal bolag lämnade ingen rapport – alla utom tre till följd av att de inte behövde (brutet år eller uppfyller inte storlekskraven)
- Av de 229 bolagen lät 36 bolag göra en rapport avskild från årsredovisningen
- 193 bolag gjorde en hållbarhetsrapport i ÅR 2017 – 157 bolag hade informationen ”samlad” - medan 33 integrerade hållbarhetsfrågorna.
- I de 157 bolagen som hade en samlad rapport hade revisorn i 90% av fallen konstaterat att ”en hållbarhetsrapport har upprättats”.

Hållbarhetsrapportering fortsättning...

Antal sidor	Alla (157)	Large (46)	Mid (70)	Small (41)
Medel	8	11	7	5
Median	6	9	6	5
Max	45			
Min	1			

- Förvånande hög andel - 90 % som låtit revisorn säga att "de upprättat en hållbarhetsrapport"
- Rörig information i integrerade hållbarhetsrapporter
- Oklart vad som gäller för bolag utan omsättning...

Segmentsredovisning

Antal segment	Alla bolag (287)	
1	80	27,9 %
2	55	19,2 %
3	62	21,6 %
4	49	17,1 %
5	25	8,7 %
6	9	3,1 %
7	4	1,4 %
8	1	0,3 %
Fler	2	0,6 %

I sju bolag med ett (1) segment - finns indikationer på att det kanske borde finnas fler...

IFRS 8 vs IFRS 15 – vem vinner?

”Det bästa får inte bli det godas fiende”

Utökade upplysningskrav kring intäkter per kategori (IFRS 15) ger...

- rörig intäktsinformation i bolag med segment
- alltfler – och allt större - bolag kommer redovisa endast **ett** segment
- vilket ger mindre resultatinformation generellt
- men givetvis också bättre information i bolag med ett segment

Övriga iakttagelser

- Generellt sett "konservativa" årsredovisningar
 - Stående på 100 sidor!
 - Mycket – och bra – information i de allra flesta fall
- Revisorerna...
 - Ny lång granskningsberättelse – utan ny information...
 - Granskar bolagsstyrningsrapport och att en hållbarhetsrapport finns
- Nya trender gör årsredovisningarna lite "rörigare"
 - Redovisningsprinciper flyttar ut i noterna – 15 bolag
 - Hållbarhetsinformationen flyttar ut i hela ÅR

TACK

Nils Liliedahl

nils@finansanalytiker.se
0708113475

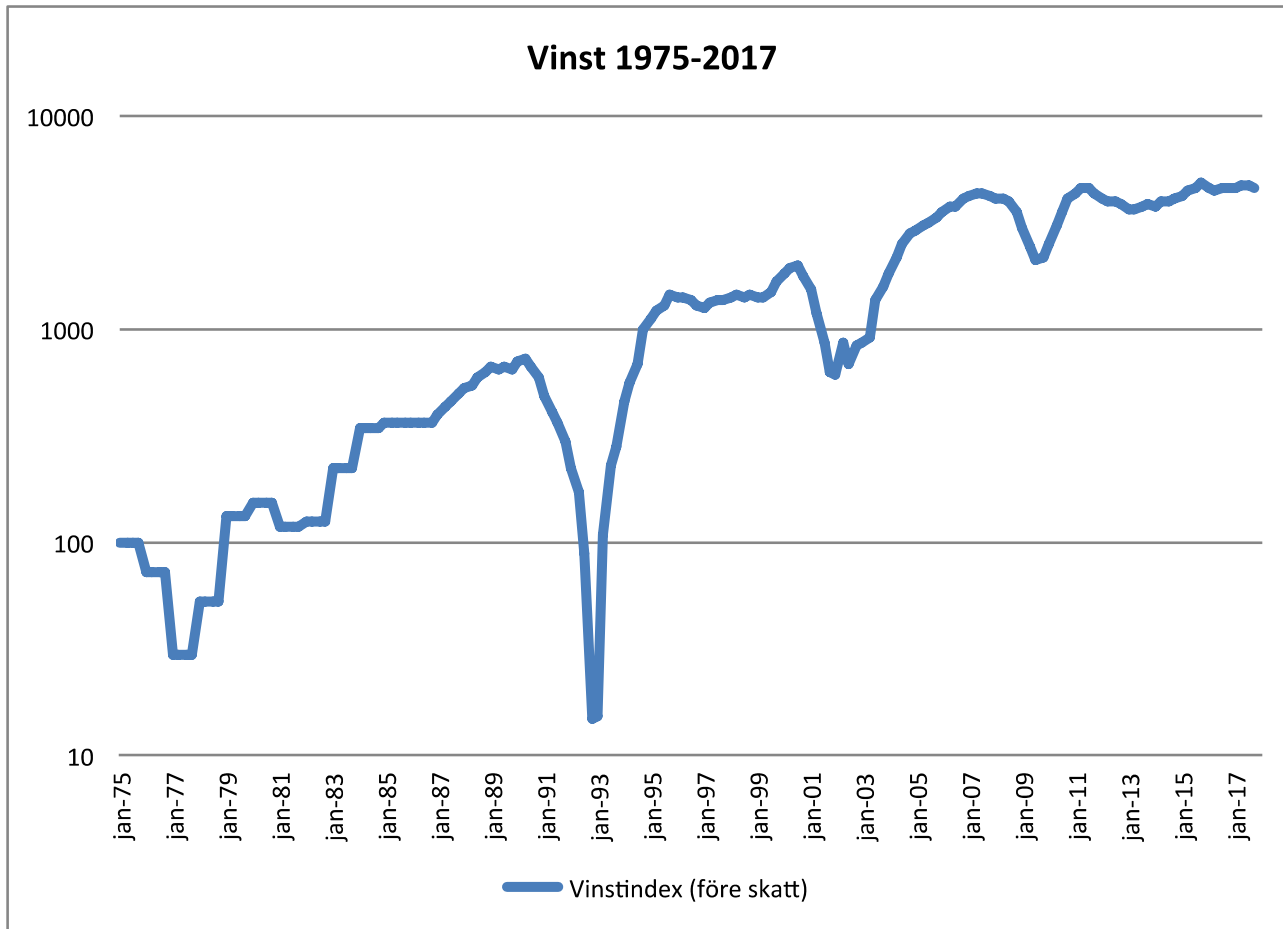
NASDAQ Stockholm

Redovisningsproblem i börsbolagens delårsrapporter

2018-12-14

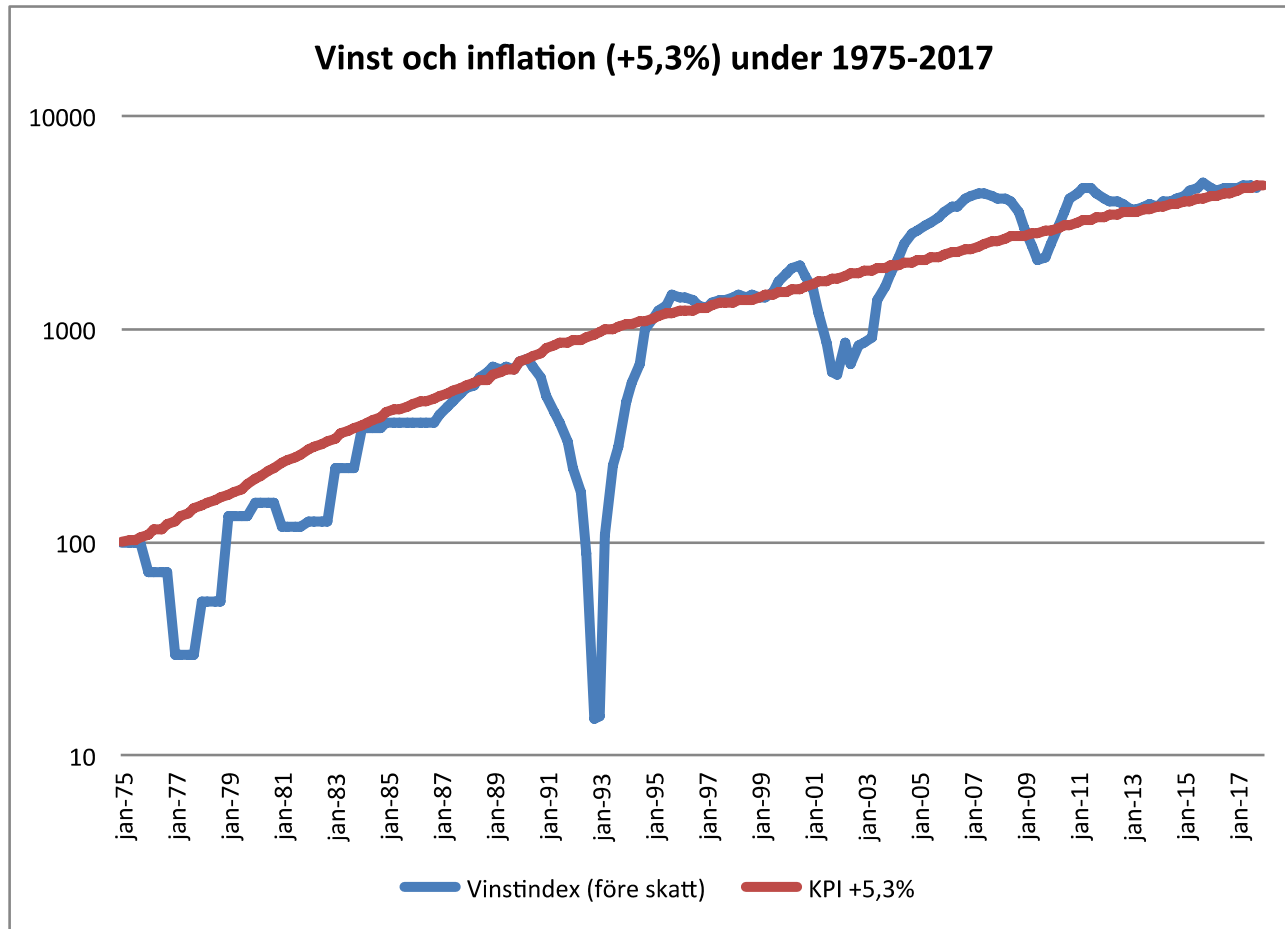
Peter Malmqvist

Långsiktig vinstutveckling 1975-2017

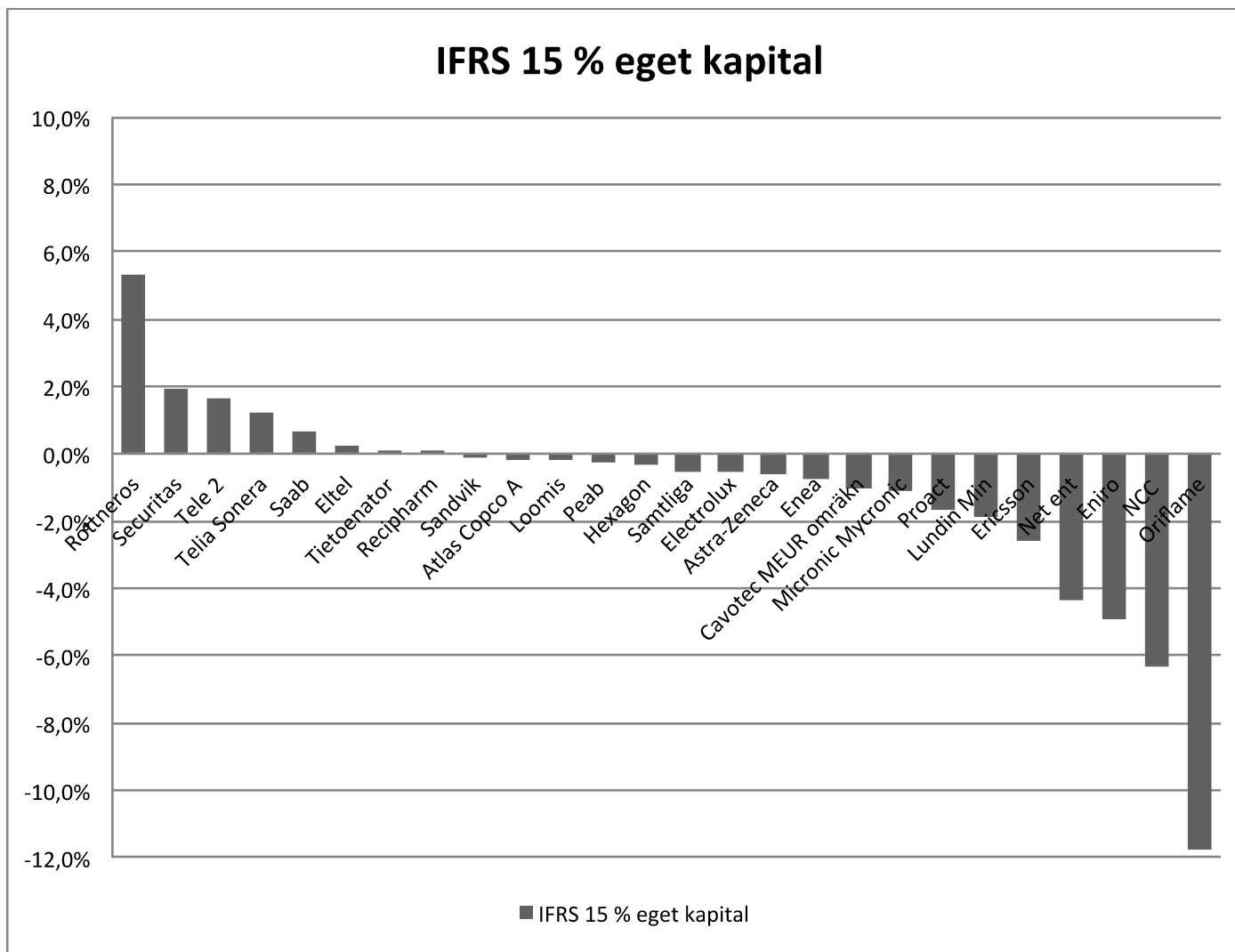
Av 220 undersökta bolag redovisar 25 en effekt på eget kapital

Långsiktig vinstutveckling 1975-2017

Av 220 undersökta bolag redovisar 25 en effekt på eget kapital

IFRS 15: Effekt på ingående eget kapital

Av 220 undersökta bolag redovisar 25 en effekt på eget kapital

IFRS 15 i byggarna av bostadsrätter

Successiv vinstavräkning i 6 bolag

Intäkt vid inflyttning i 4 bolag

	IFRS Svenskaproj Successiv vinstavräkning	IFRS Svenskaproj Vidköparens tillträde	IFRS Utländska Successiv vinstavräkning	IFRS Utländska Vidköparens tillträde	IFRS Eventual-förpliktelse	IFRS Skuld	IFRS IAS40 Projekt
JM	X			X	X		
PEAB	X			x	X		
Skanska		X		X		X	
Bonava		X		X		X	
Oscar	X				X		X
Tobin	X				X		
SSM	X				X		
Besqab	X	Villor			X		
Wallenstam		X				X	X
AlmEquity		X				x	

IFRS 15 i byggarna av bostadsrätter

Successiv vinstavräkning = eventualförpliktelse

Intäkt vid inflyttning i 4 bolag = egen skuld

	IFRS Svenskaproj Successiv vinstavräkning	IFRS Svenskaproj Vidköparens tillträde	IFRS Utländska Successiv vinstavräkning	IFRS Utländska Vidköparens tillträde	IFRS Eventual- förpliktelse	IFRS Skuld	IFRS IAS40 Projfast
JM	X			X	X		
PEAB	X			x	X		
Skanska		X		X		X	
Bonava		X		X		X	
Oscar	X				X		X
Tobin	X				X		
SSM	X				X		
Besqab	X	Villor			X		
Wallenstam		X				X	X
AlmEquity		X				X	

IFRS 15 i byggarna av bostadsrätter

Utländska projekt: Successiv vinstavräkning i 0 bolag

Utländska projekt: Intäkt vid inflyttning i 4 bolag

	IFRS Svenska Successiv vinstavräkning	IFRS Svenska Vidköparens tillträde	IFRS Utländska Successiv vinstavräkning	IFRS Utländska Vidköparens tillträde	IFRS Eventual- förpliktelse	IFRS Skuld	IFRS IAS 40 Projfast
JM	X			X	X		
PEAB	X			x	X		
Skanska		X		X		X	
Bonava		X		X		X	
Oscar	X				X		X
Tobin	X				X		
SSM	X				X		
Besqab	X	Villor			X		
Wallenstam		X				X	X
Alm Equity		X				x	

IFRS 15 i bostadsbyggarna

Segmentrapportering används för successiv vinstavräkning

	Segment	Segment	Segment	Segment
	Svenska proj	Svenska proj	Utländska	Utländska
	Successiv	Vidköparens	Successiv	Vidköparens
	vinstavräkning	tillträde	vinstavräkning	tillträde
JM			X	
PEAB				
Skanska	X		X	
Bonava				
Oscar				
Tobin				
SSM				
Besqab	Villor			
Wallenstam				
AlmEquity	X			

Jämförelsestörande poster

Andel bolag som informerat om störningsposter (%).

Belopp (Mdr SEK)

2017: 63

2016: 65

2015: 72

2014: 70

2013: 85

2012: 72

2011: 68

2010: 70

2009: 78

2008: 65

2007: 63

2017: -67 (Eric -41)

2016: -36

2015: -37

2014: -41

2013: -26

2012: -40

2011: -26

2010: -25

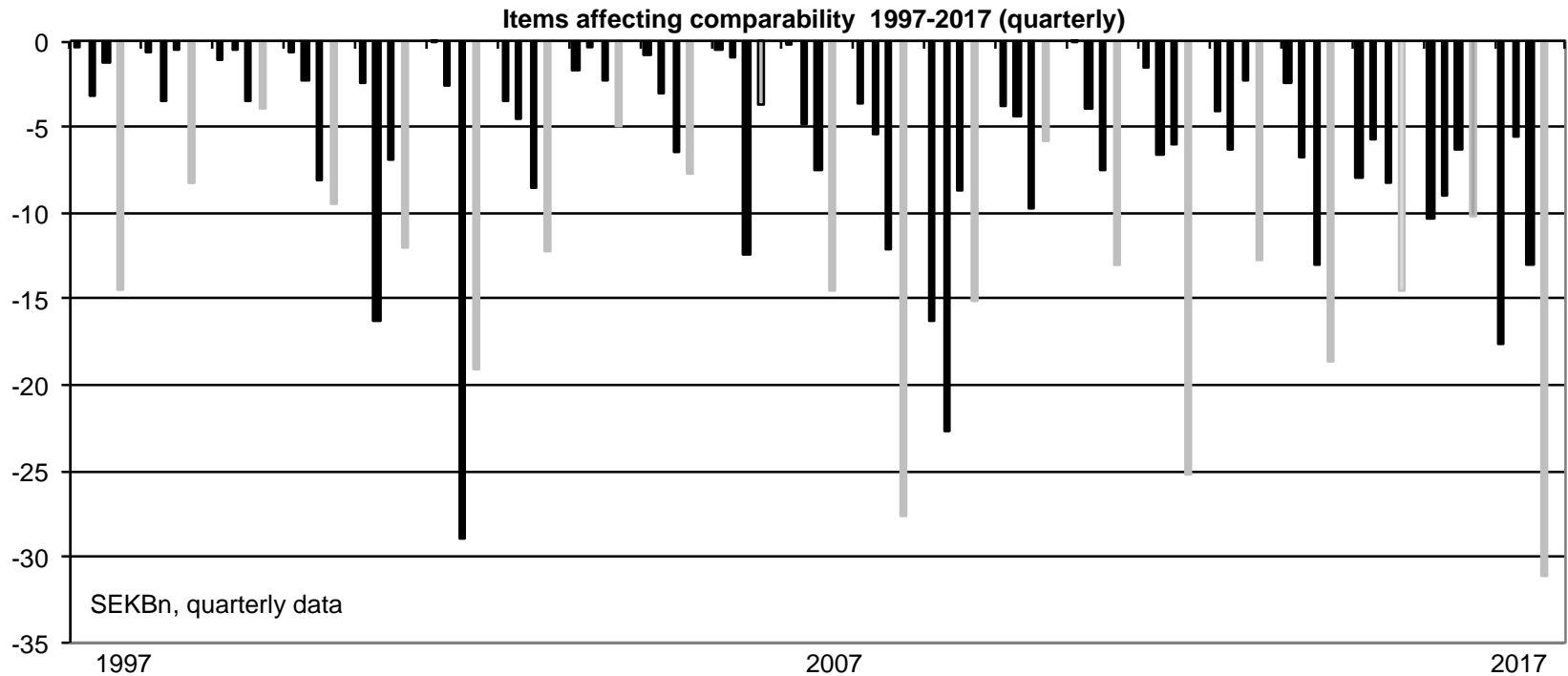
2009: -69

2008: -52

2007: -29

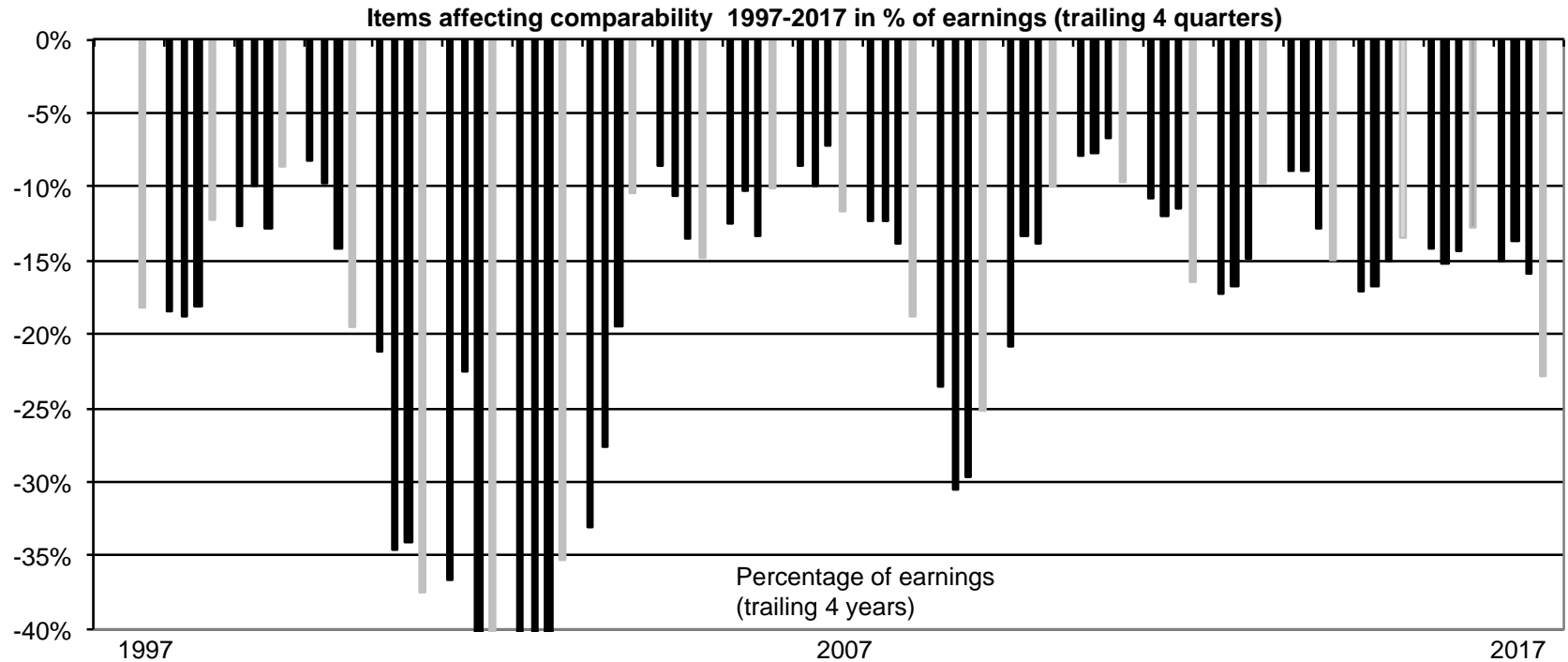
Jämförelsestörande poster (kvartal)

Stockholmsbörsen 1997-2017

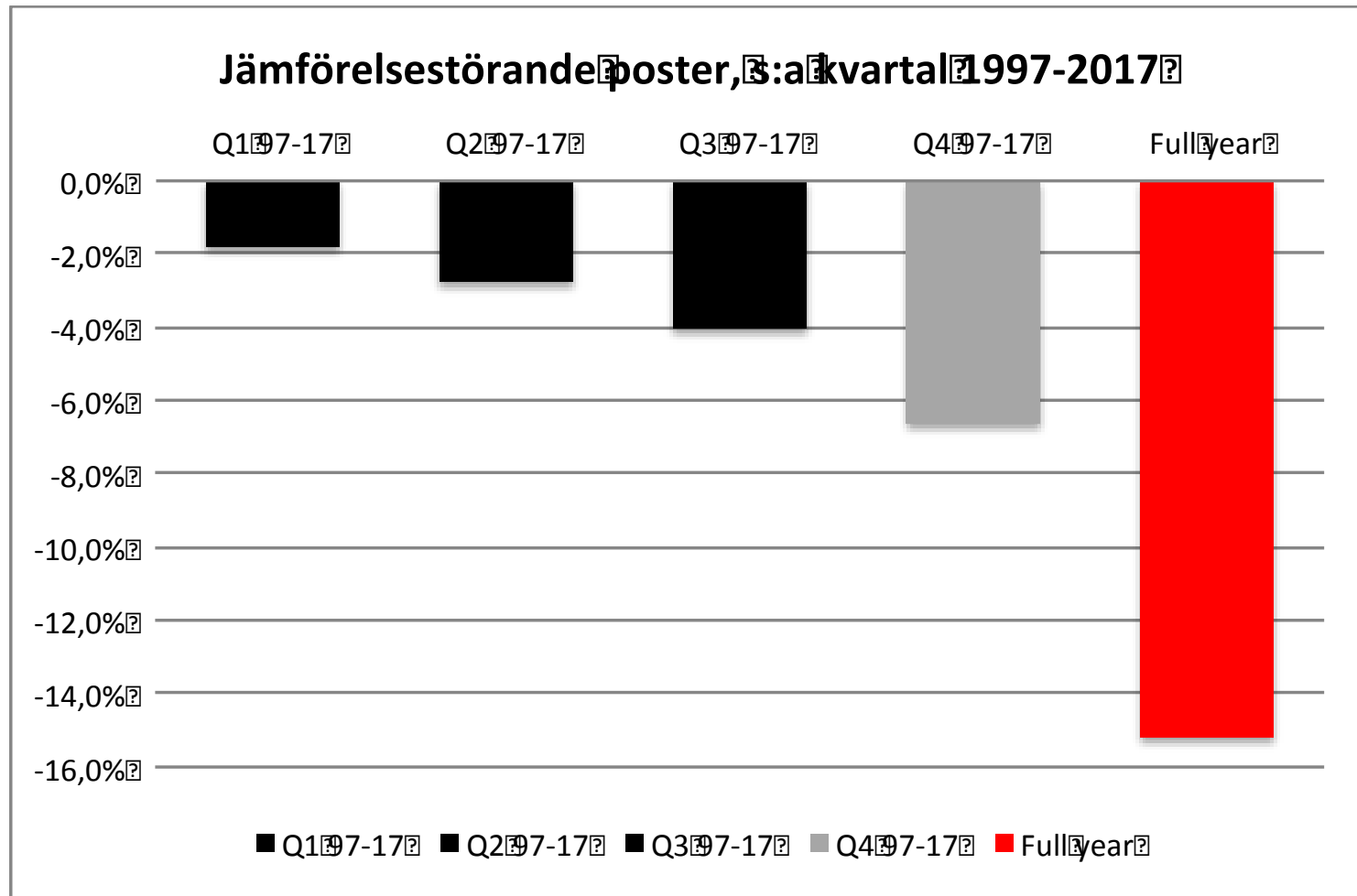
Jämförelsestörande poster (helår)

Stockholmsbörsen 1997-2016

Jämförelsestörande poster (% av årsvinst)

Stockholmsbörsen 1997-2017

ESMA

- ESMA:s riktlinjer har blivit ”halvbra”.
 - Mycket fokus på definitioner av traditionella nyckeltal.
 - Ingen uppenbar förbättring vad gäller att hitta förklaringar till justerade resultat.
 - Normalt finne en definition av det justerade resultatet ”någonstans i rapporten”.
 - Därtill ”fotnotsfrossa” i kvartalsrapporterna (ny trend)

Omstruktureringar/avvecklingar

- Ungefär hälften av de jämförelsestörande posterna.
- I normalfallet yttlig information (oklart vad omstruktureringen avser).
- Mycket oklart om kostnaden är en avsättning eller en specifikation av löpande utgifter.
- VD-byte följs nästan alltid av betydande omstruktureringarkostnader.

Omstruktureringar/avvecklingar

- Omstruktureringar/avvecklingar (andel av bolag som presenterar jmf störande, %)

2017: 49%

2016: 38%

2015: 48%

2014: 50%

2013: 52%

2012: 41%

2011: 31%

2010: 53%

2009: 57%

Nedskrivningar

- Utgör ungefär 20 procent av de jämförelsestörande posterna.
- Genomgående ytlig information med få förklaringar till det redovisade beloppet.
- Nedskrivning av goodwill dominerar.
- Nedskrivningstester avseende kvarvarande värde i immateriella tillgångar kommenteras ytterst sällan i kvartalsrapporterna.
- VD-byte och nedskrivningar på immateriella tillgångar sammanfaller ofta.

Nedskrivningar

- Nedskrivningar, exkl värdeförändringar specificerades i (andel i procent av bolag med jmf störande poster):

2017: 21%

2016: 22%

2015: 15%

2014: 18%

2013: 24%

2012: 25%

2011: 21%

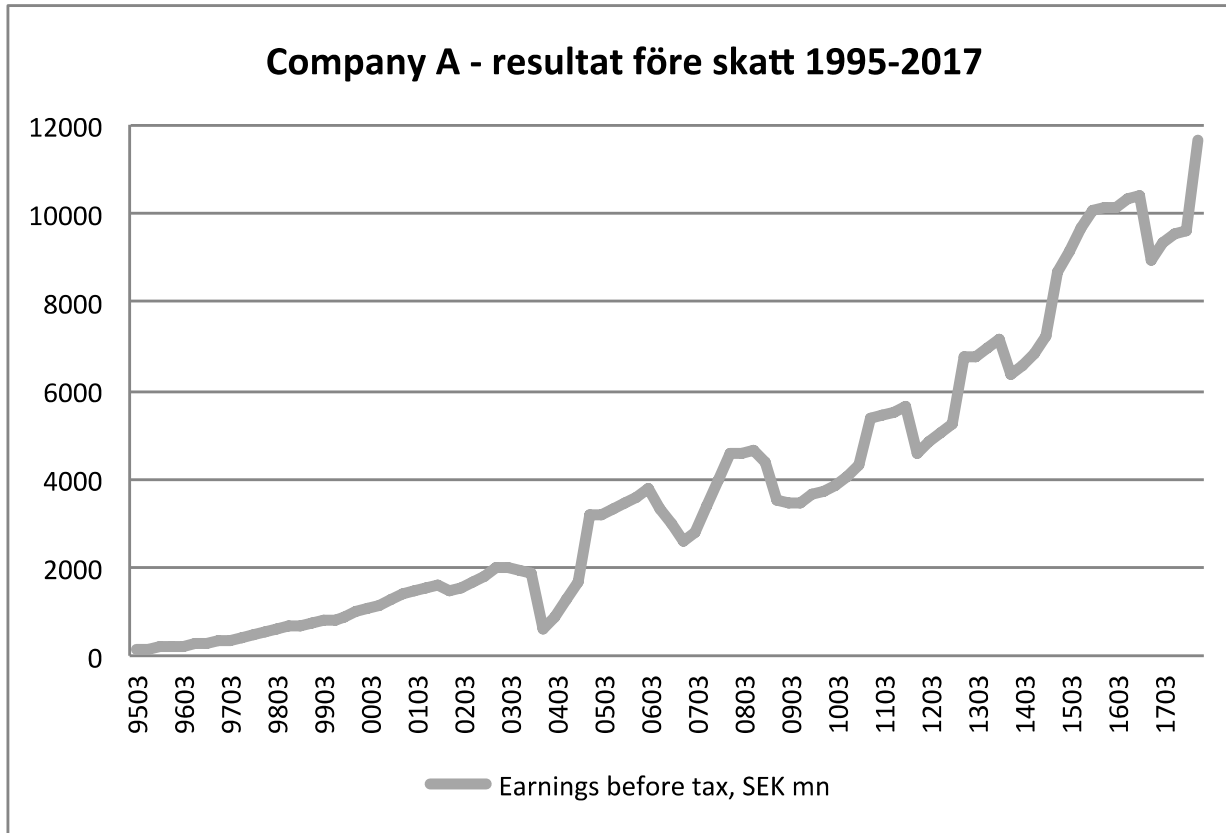
2010: 21%

2009: 20%

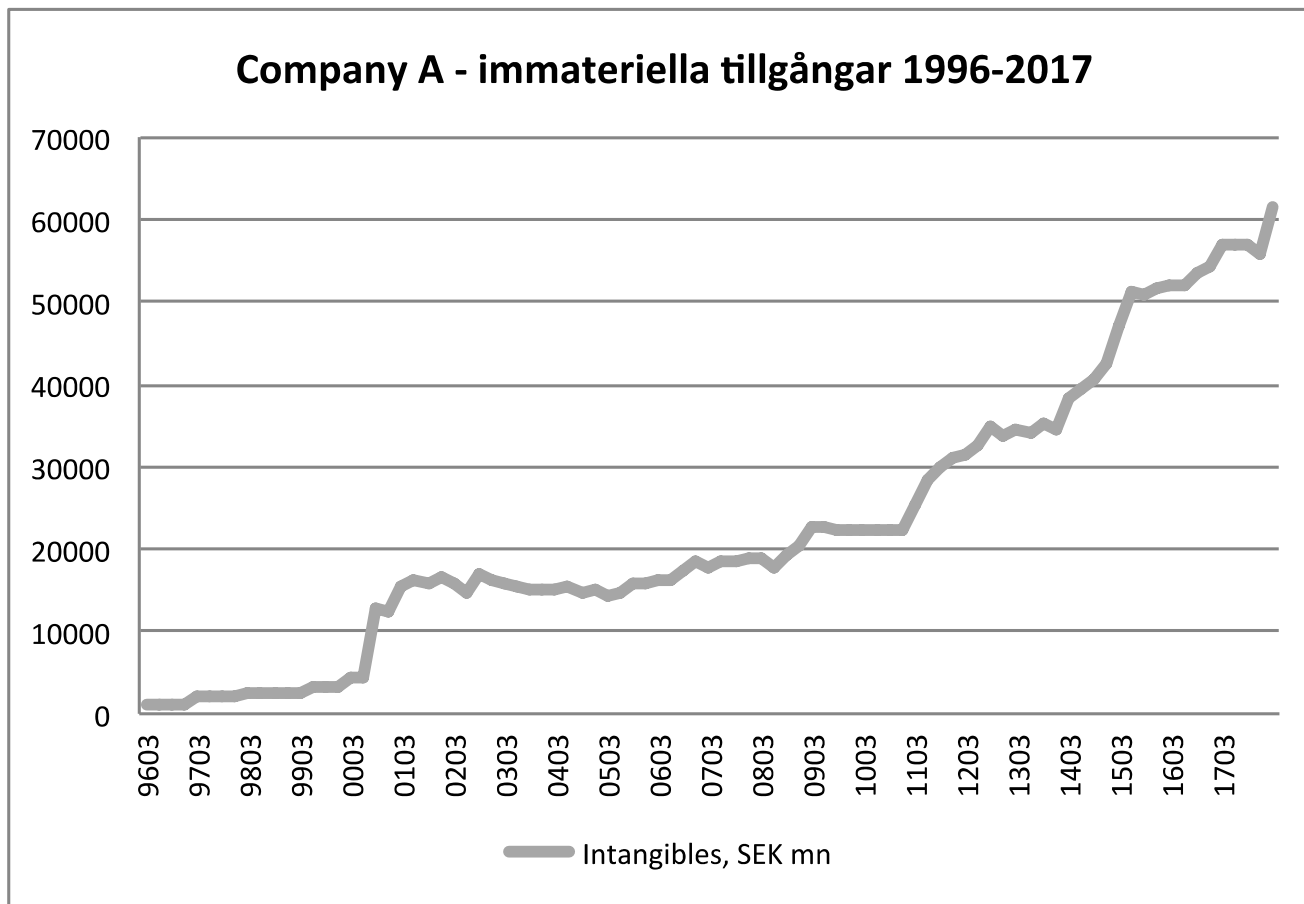
Återlagda tilläggsköpeskillingar

- Fyra bolag 2017 specificerade återlagda tilläggsköpeskillingar.
- Uppstår när det köpta bolaget går sämre än förväntat
- Innebär en nedskrivning av en skuld = Positiv effekt i resultatet
- Huvudfråga: Varför görs inte samtidigt en nedskrivning av tillgångarna i det köpta bolaget?

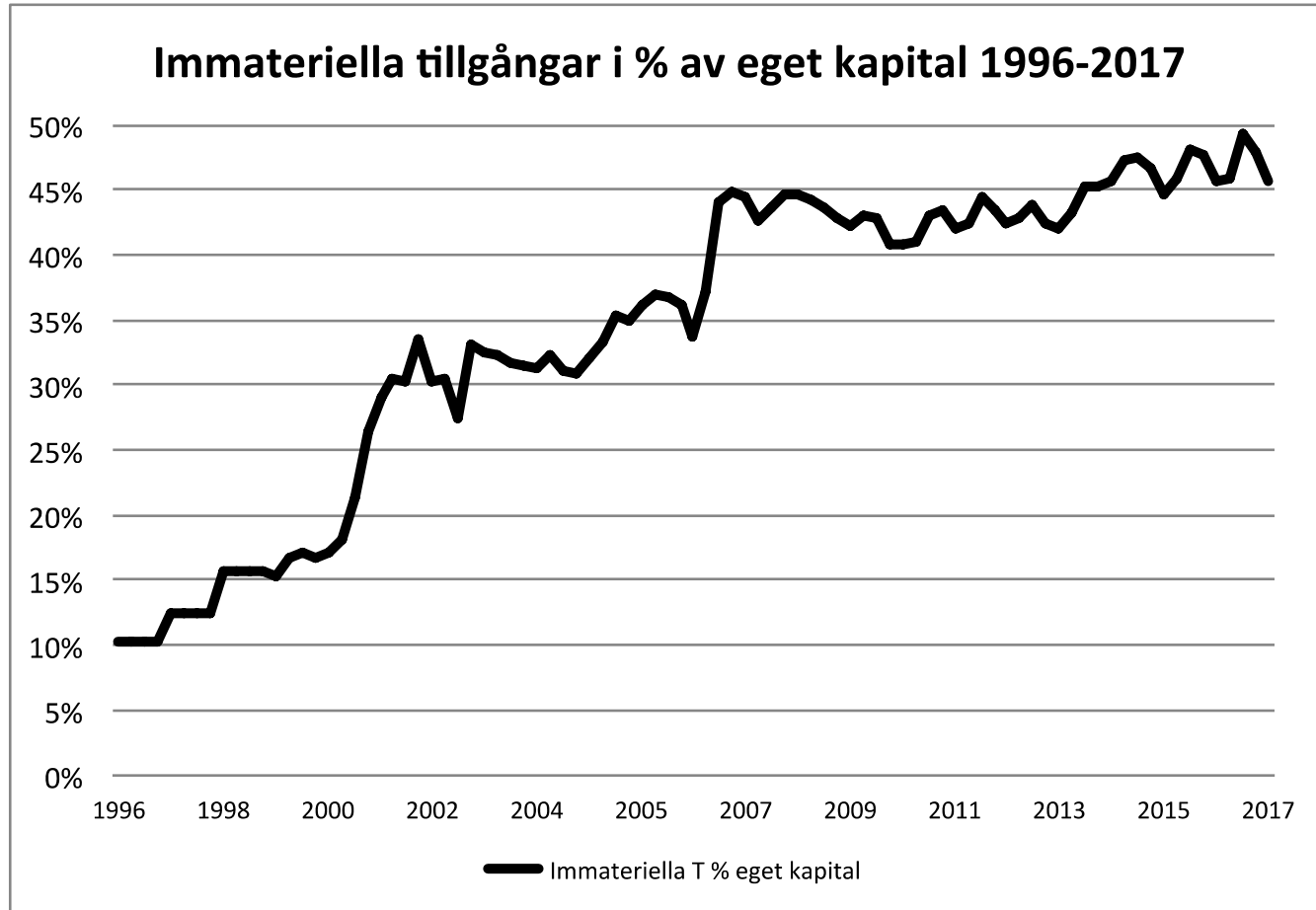
Bolag A - Återkommande omstruktureringar

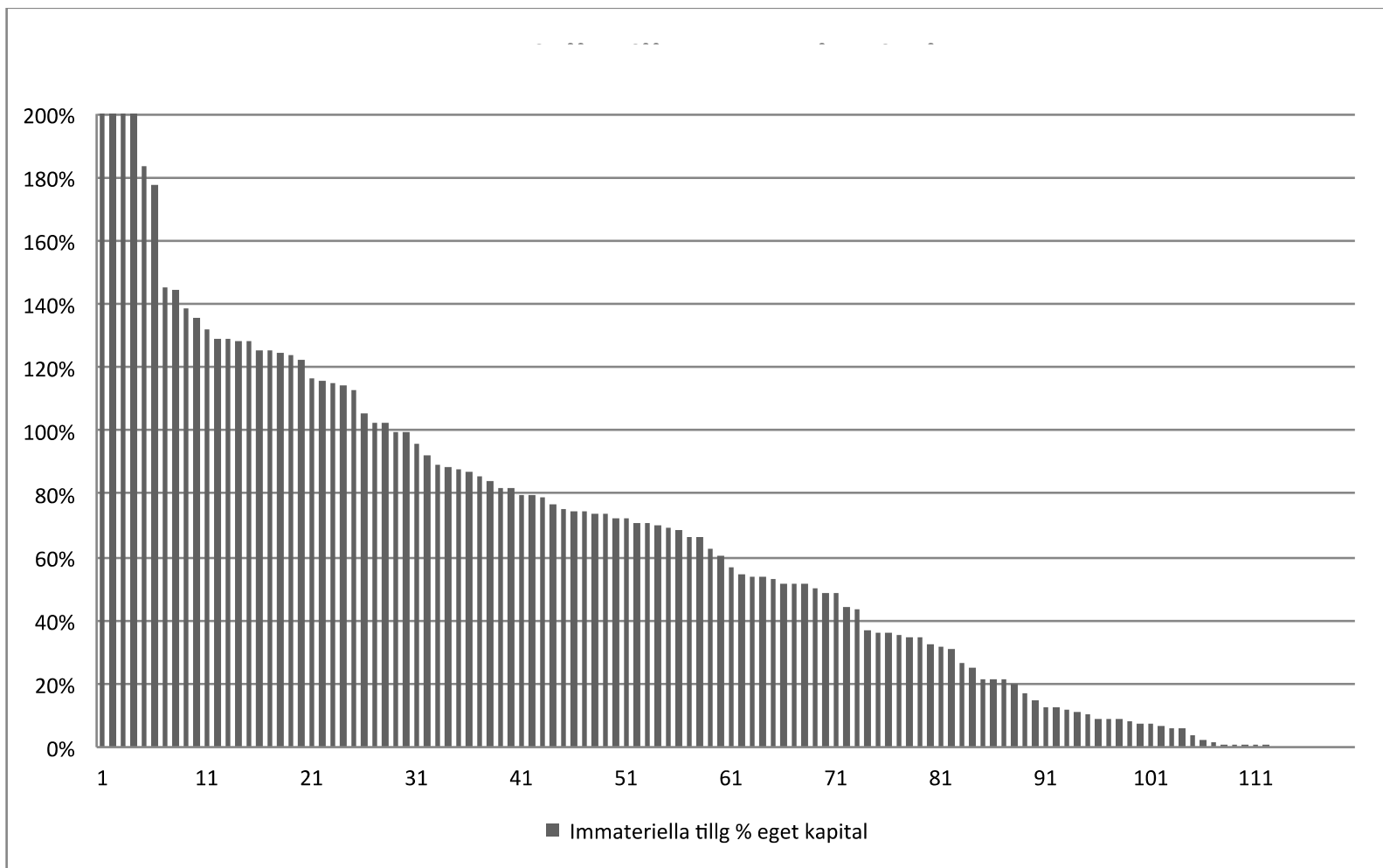
Bolag A – Omstruktureringar drivs av förvärv

Goodwill i % av eget kapital 1996-2017

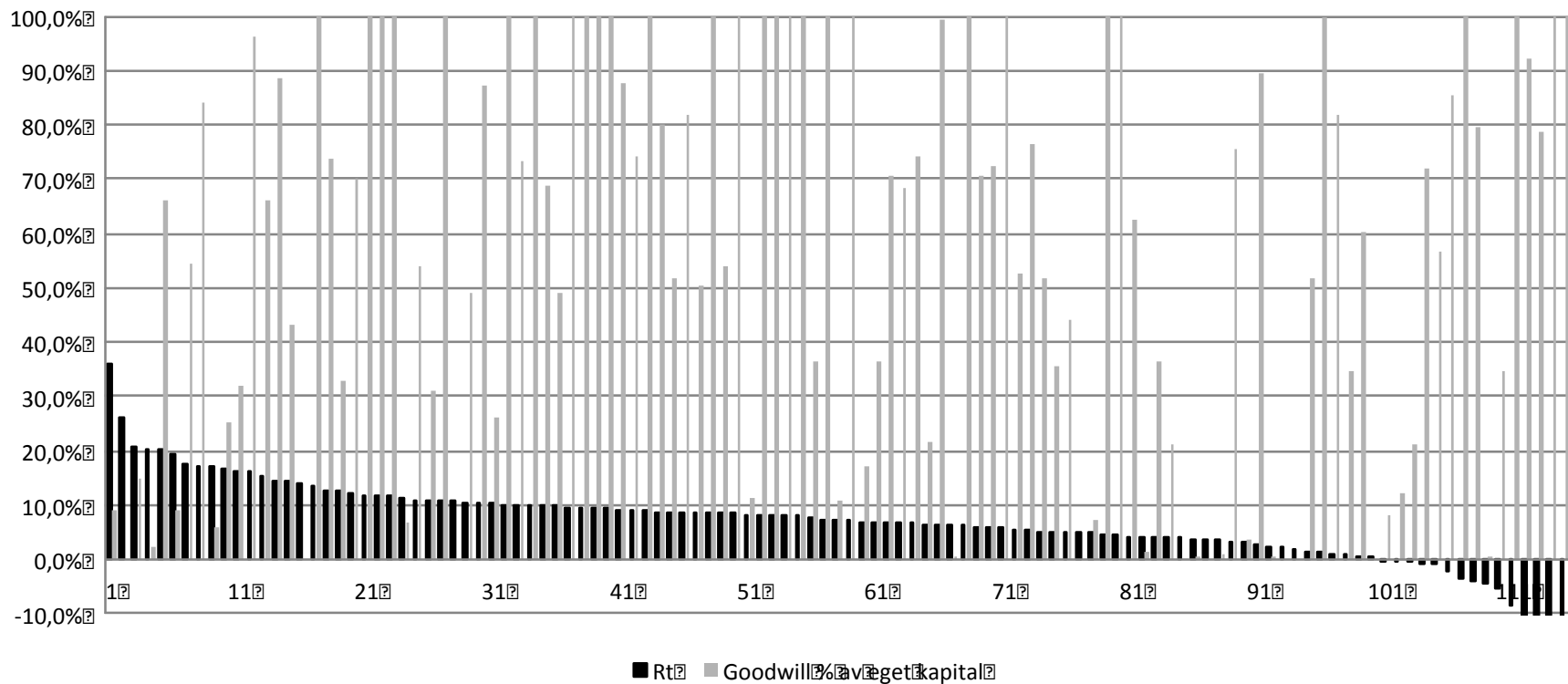

Immateriella tillgångar i % av eget kapital

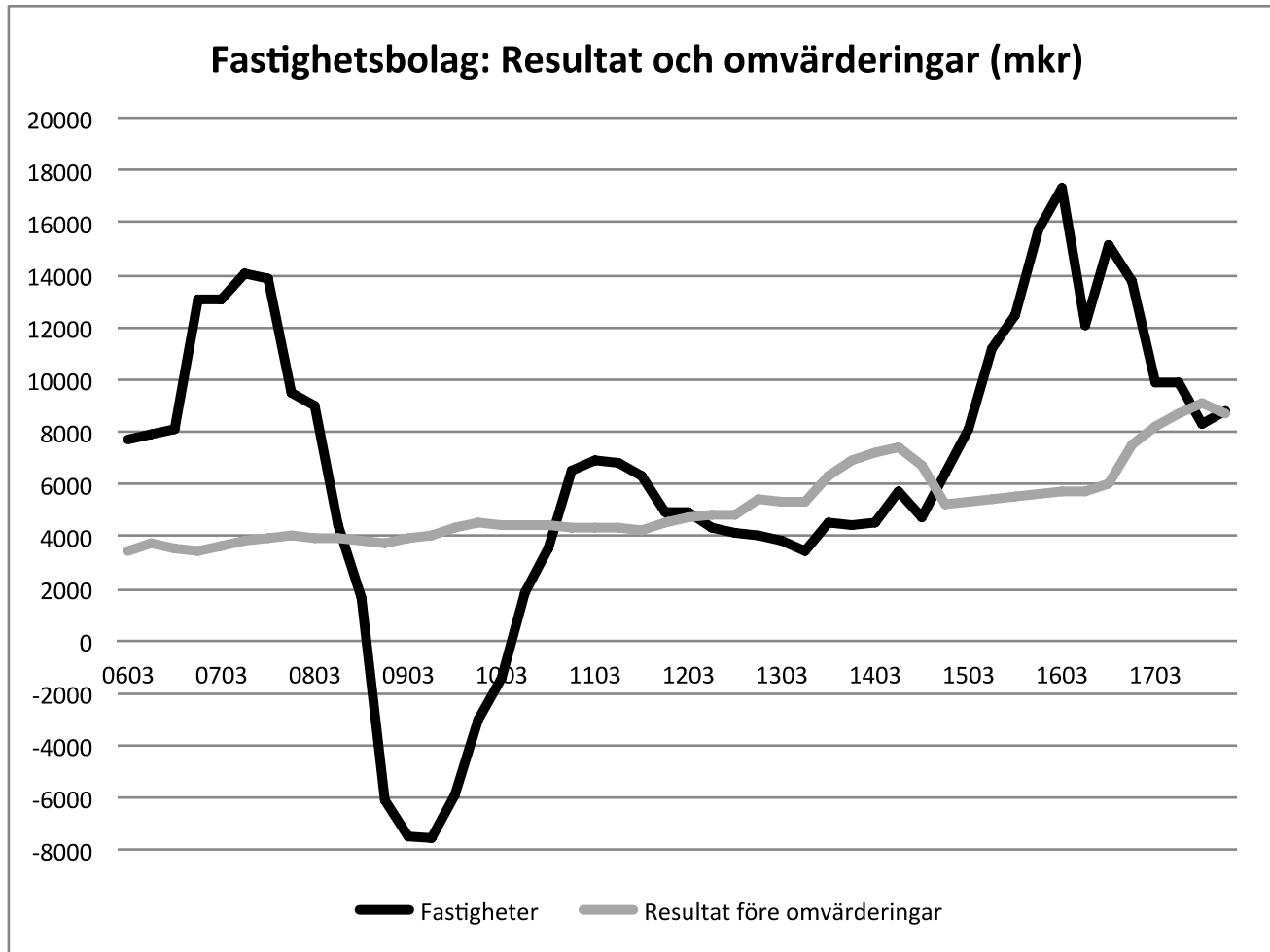

Immateriella tillgångar, lönsamhet Rt snitt 5 år

Rt och goodwill % av eget kapital

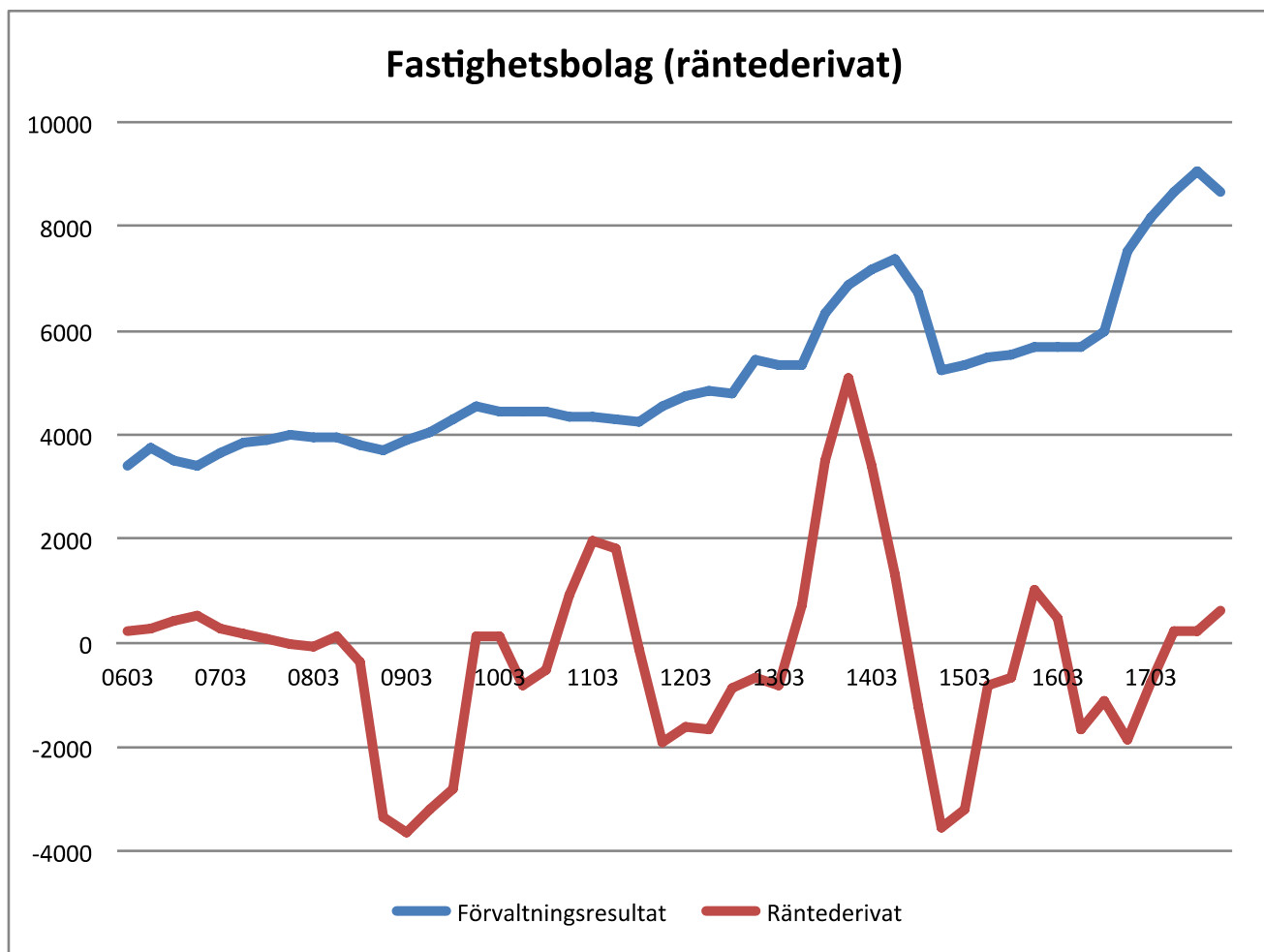

Fastighetsbolag - omvärderingar

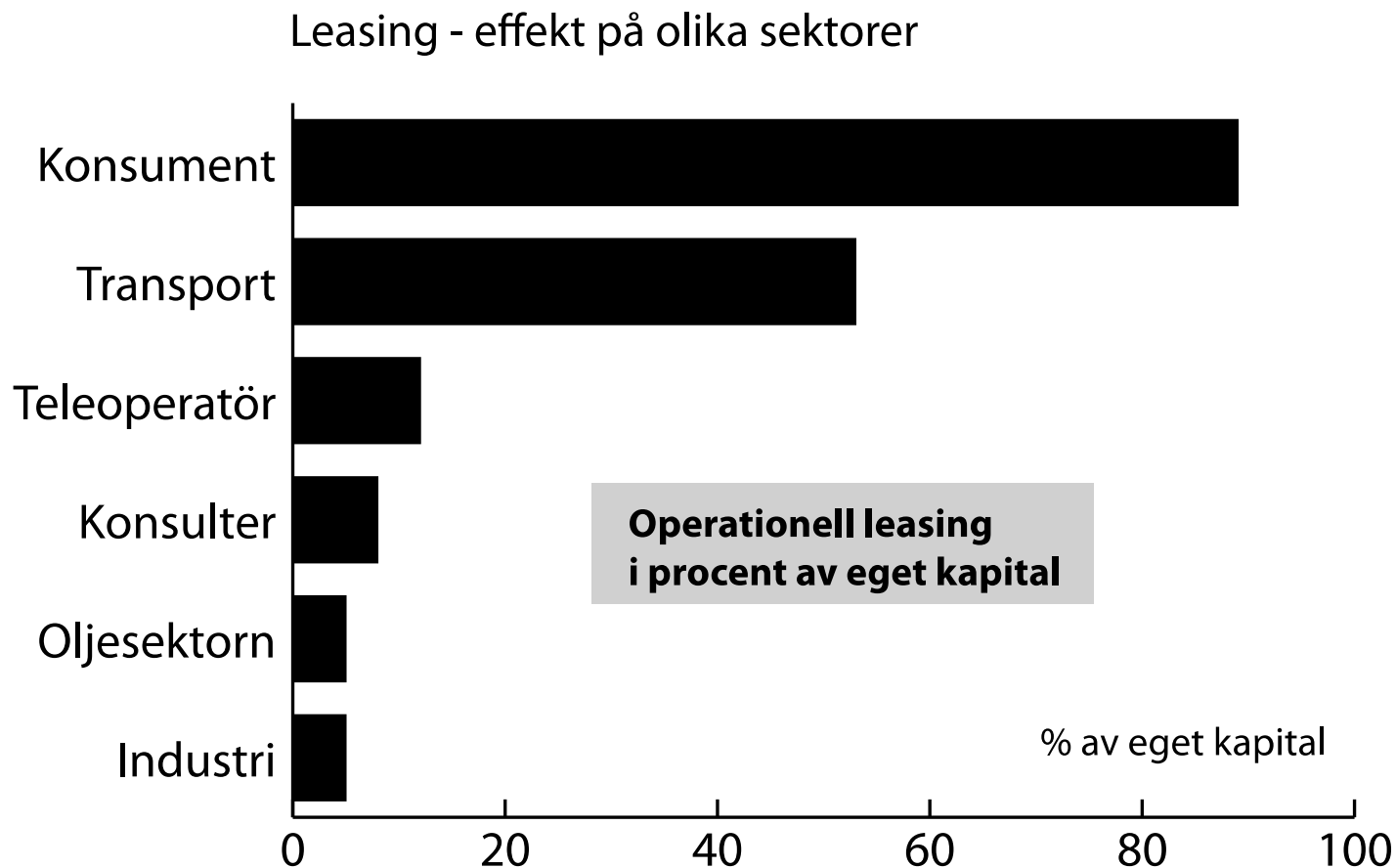
Kraftiga omvärdering i takt med att räntenivån sänkts

Fastighetsbolag - räntederivat

Räntederivat redovisas regelmässigt som en omvärdering tillsammans med omvärderingen av fastigheterna

Leasing/hyror – effekt på balansräkningen

Leasing/hyror – kapitalisering (bolag)

Bolag			Leasing/hyra från år 2012 (nominellt)	Eget kapital	Skuld % av eget kap
År 2011 till 2012					
(x1.000.000)					
Rezidor	Hotelloperatör	EUR	2451	150	1636%
Venue Retail	Konfektion	SEK	254	89	285%
Kappahl	Konfektion	SEK	1753	866	202%
Bilia	Detaljhandel	SEK	2972	1753	170%
H&M	Konfektion	SEK	45240	43835	103%
Axfood	Detaljhandel	SEK	3473	3474	100%
Class Ohlson	Detaljhandel	SEK	1298	1657	78%
RnB	Konfektion	SEK	448	959	47%
MQ	Konfektion	SEK	302	834	36%
Fenix Outdoor	Konfektion	SEK	79	754	10%
Odd Molly	Konfektion	SEK	0	111	0%
Konsument (median)					100%
NCC	Bygg	SEK	1475	8286	18%
Skanska	Bygg	SEK	1546	19413	8%
Sandvik	Verkstad	SEK	1885	36125	5%
Atlas	Verkstad	SEK	929	28776	3%
Holmen	Skog/papper	SEK	22	20813	0%
Industri (median)					5%
Subsea 7	Oljeborrning	USD	720	6324	11%
Statoil	Oljeproduktion	NOK	15489	280602	6%
Fred Olsen Energy	Oljeborrning	NOK	287	7981	4%
Seadrill	Oljeborrning	USD	34	6302	1%
Oljesektorn (median)					5%

Leasing/hyror – kapitalisering (bolag)

Bolag			Leasing/hyra från år 2012 (nominellt)	Eget kapital	Skuld % av eget kap
År 2011	År 2012				
(x1.000.000)					
Norwegian	Flygbolag	NOK	15274	2392	638%
SAS	Flygbolag	SEK	15917	11156	143%
Transatlantic	Rederi	SEK	1774	2091	85%
DSV	Transport	DKK	3882	5279	74%
Concordia	Rederi	SEK	942	1778	53%
AP Møller-Maersk	Rederi/olja	DKK	77866	208800	37%
Royal Caribbean	Rederi	USD	1113	8309	13%
Transport (median)					74%
Sweco	Teknisk konsult	SEK	1242	1715	72%
ÅF	Teknisk konsult	SEK	815,1	2438	33%
Proact	IT-konsult	SEK	60	205	29%
Knowit	IT-konsult	SEK	71	849	8%
Cybercom	IT-konsult	SEK	65	811	8%
HiQ	IT-konsult	SEK	54	699	8%
Enea	IT-konsult	SEK	28	367	7%
Konsulter (median)					8%
Telia	Teleoperatör	SEK	3787	20426	19%
TeliaSonera	Teleoperatör	SEK	5448	113396	5%
Teleoperatörer (median)					12%

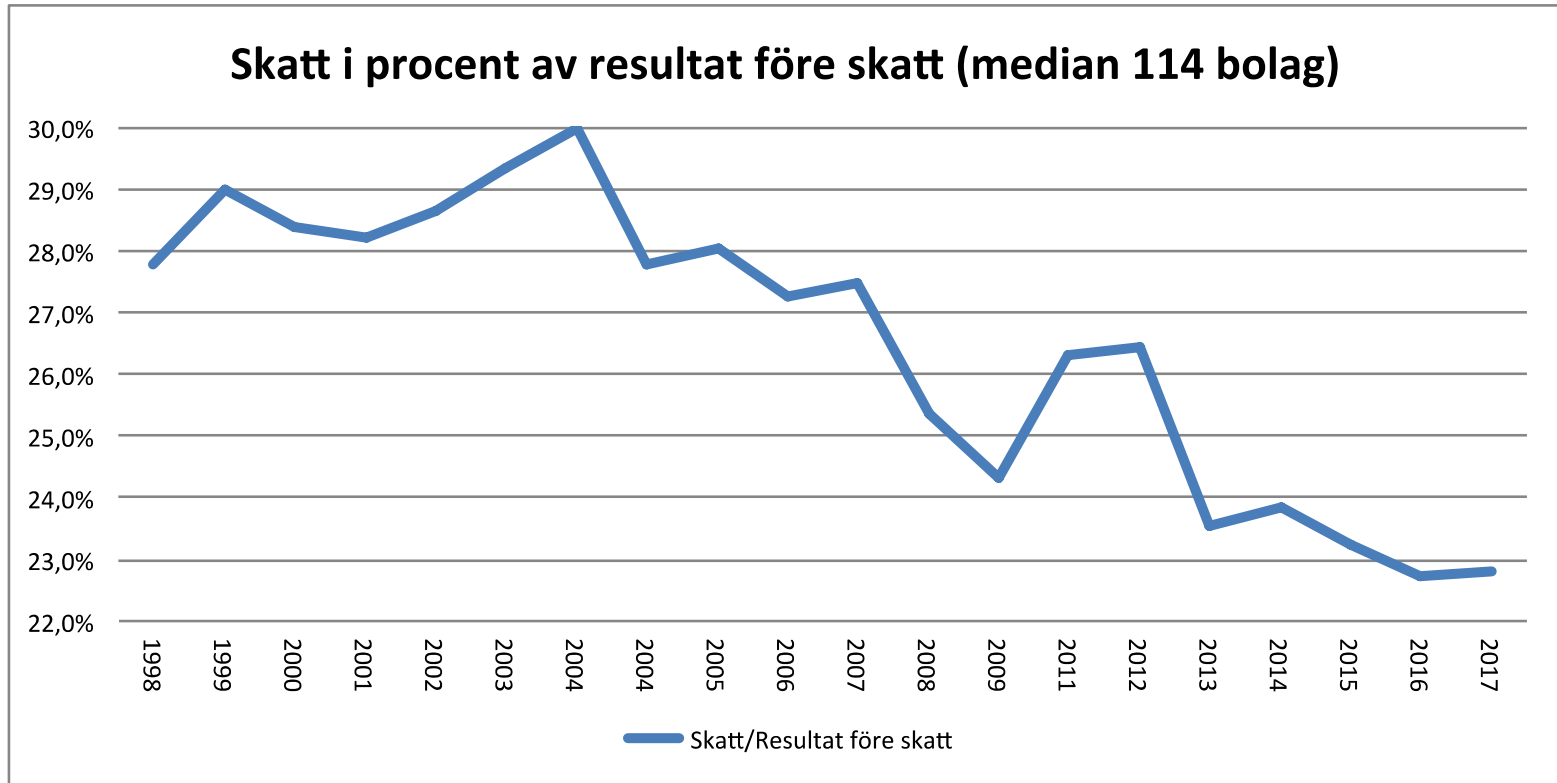
Skatter

Skattekostnaden i undersökningen är mätt på Q1, som är det ”renaste” kvartalet, vad gäller störningsposter.

- Noll i skatt (1 bolag)
- Streck i skatt (2 bolag)
- Skattekostnad på minusresultat (3 bolag)
- Skatt är en orimlig skattesats (4 bolag)
- Ett fåtal bolag kommenterar skattekostnaden

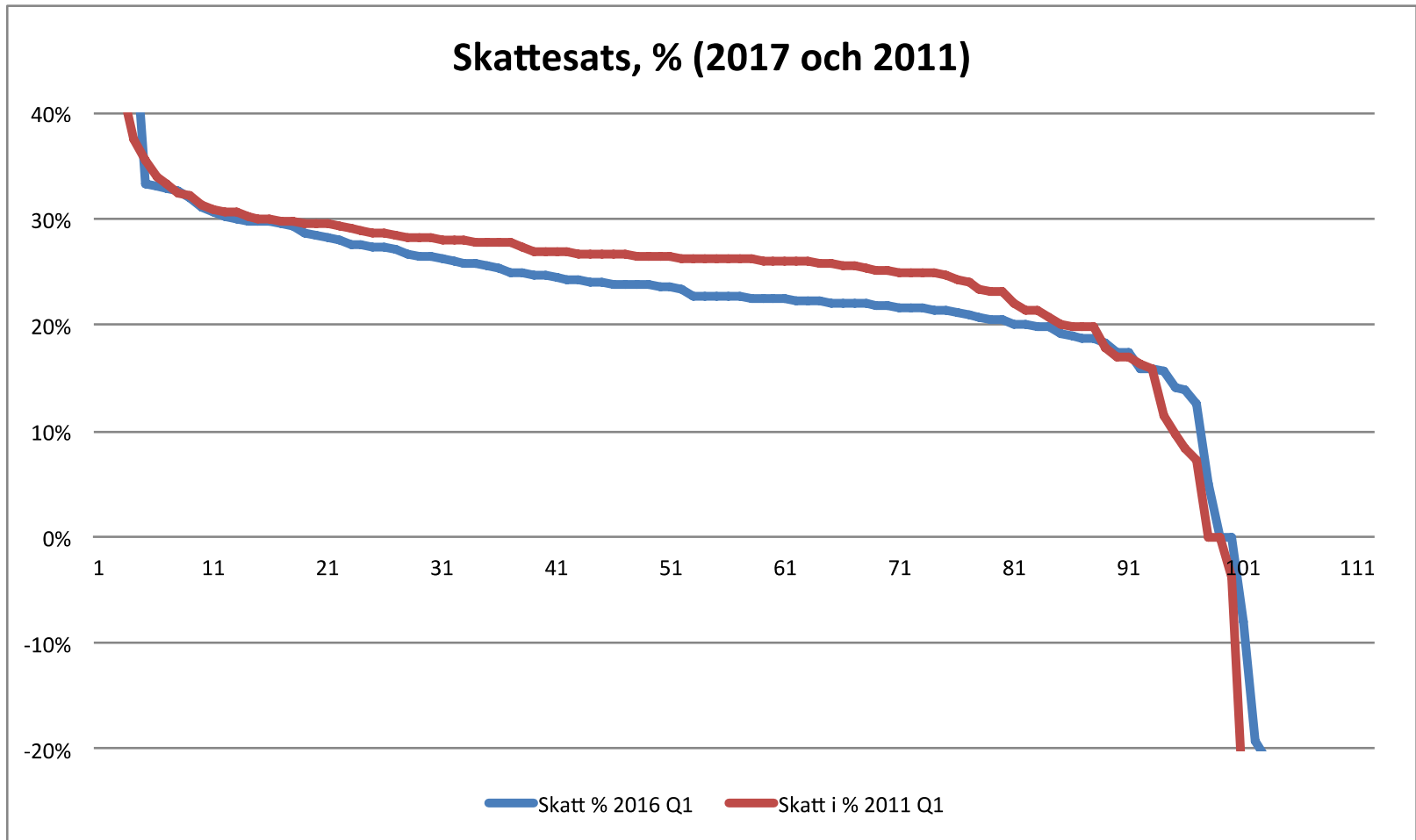
Huvudproblem: Motvilja att redovisa en uppskjuten skattefordran leder till att framtida skattekostnader blir låg i ett långsiktigt perspektiv

Skatter

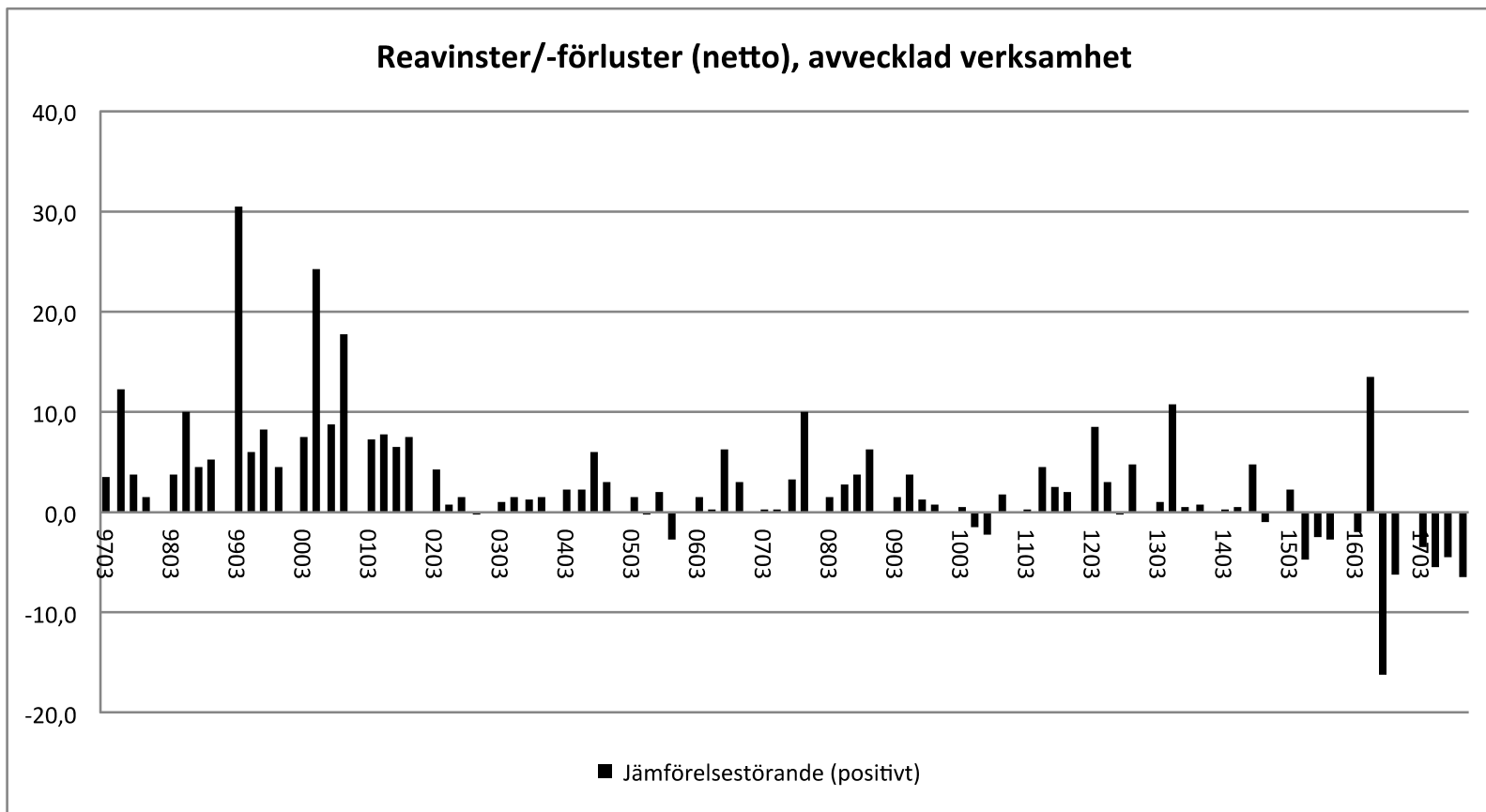

Skatter

Vad är rimlig skattesats vid prognoser?

Sålda verksamheter, rearesultat

Sålda verksamheter, rearesultat

MSEK	Helår	
	2017	2016
Nettoomsättning	16 664	15 373
Övriga rörelseintäkter	1 603	1 724
Förändring av varulager	-159	-132
Värdeförändring biologiska tillgångar	617	689
Råvaror och förnödenheter	-5 951	-5 585
Personalkostnader	-2 763	-2 536
Övriga rörelsekostnader	-6 251	-6 258
Intäkter från andelar i intresseföretag	1	-6
Jämförelsestörande poster	-113	116
EBITDA	3 648	3 385
Avskrivningar	-1 137	-1 114
Rörelseresultat	2 511	2 271
Finansiella poster	-93	-84
Resultat före skatt	2 418	2 187
Skatter	-544	-417
Periodens resultat, kvarvarande verksamhet	1 874	1 770
Periodens resultat, avvecklade verksamhet ¹	140 281	4 242
Periodens resultat, kvarvarande och avvecklade verksamhet	142 155	6 012

Sålda verksamheter, reavinster/-förluster

- Totalt (antal bolag)

2017: 27
2016: 28
2015: 28
2014: 22
2013: 15
2012: 26
2011: 28
2010: 19
2009: 20
2008: 51
2007: 46

- Avvecklad verksamhet

2017: 13
2016: 12
2015: 15
2014: 12
2013: 12
2012: 6
2011: 17
2010: 9
2009: 5
2008: 14
2007: 11

- Problem: När? Vad? Varför?

Övrigt totalresultat (OCI)

1. Omräkningsdifferensen

1. Säkringsredovisning

1. Pensioner

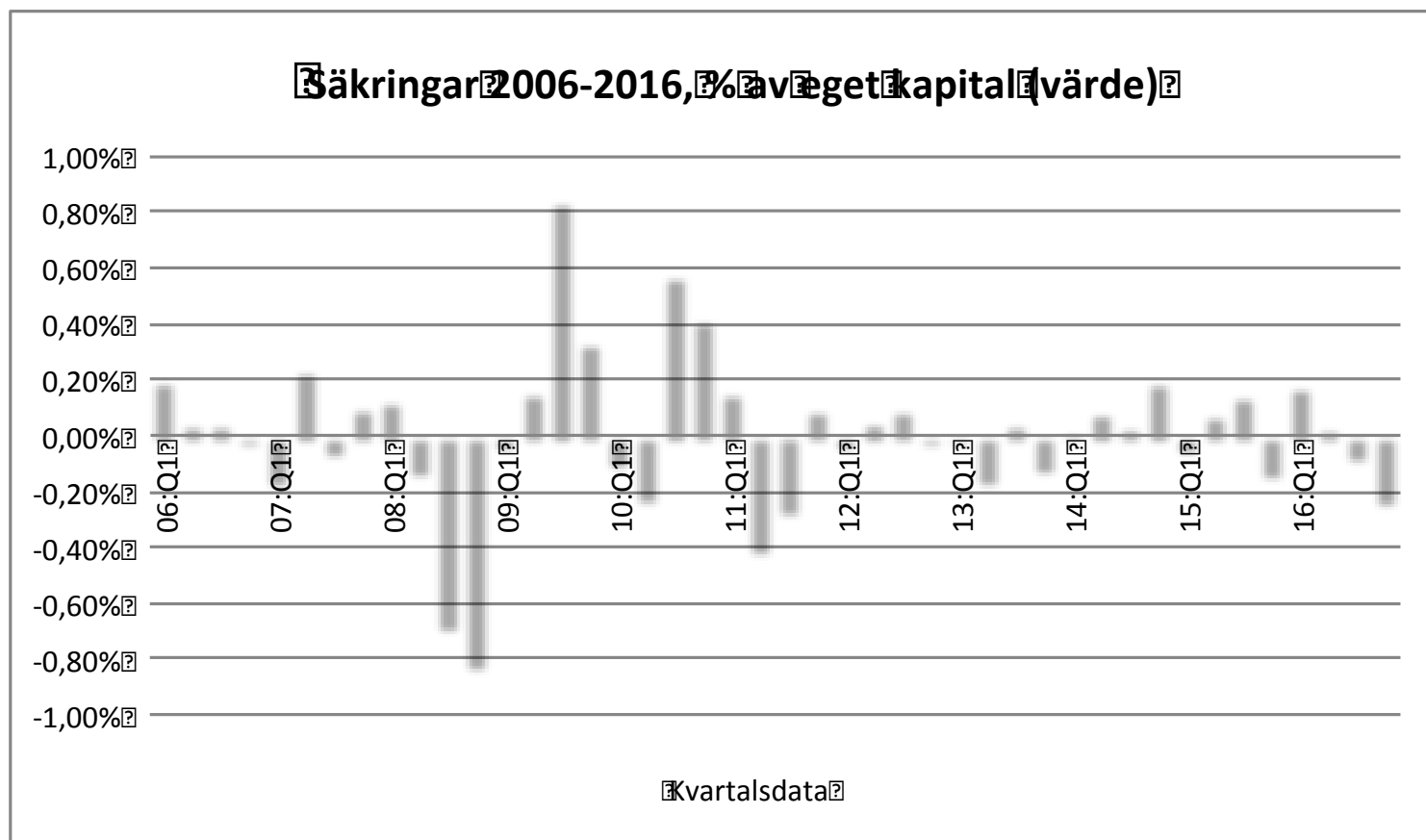
1. Omvärdering aktier

1. Omvärdering obligationslån

Other Comprehensive Income (OCI)

MSEK	Kvartal	
	4-2016	4-2015
Periodens resultat	1 827	288
Övrigt totalresultat		
<i>Poster som kommer att omklassificeras till resultaträkningen</i>		
Förändring av marknadsvärde på derivatinstrument	46	39
Skatteeffekt på derivatinstrument	-10	-9
Överföringar till resultaträkningen	17	-5
Skatt på överföringar till resultaträkningen	-4	1
Summa kassaflödessäkringar	49	27
Periodens omräkningsdifferens på utlandsverksamheter	-96	-228
Resultat från säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter	34	68
Skatt på periodens resultat från säkringsinstrument	-8	-18
Summa omräkningsexponering	-69	-178
Summa poster som kommer att omklassificeras	-20	-151
<i>Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen</i>		
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	12	62
Skatt hänförligt till poster som inte omklassificeras till resultaträkningen	-2	-15
Summa poster som inte kommer att omklassificeras	9	47
Summa övrigt totalresultat	-10	-105

Säkringsredovisning i OCI

Säkringar/säkringsredovisning

IAS 39/IFRS 9, säkringsred.
Antal bolag

Belopp, Mdr SEK

2017: 72

2017: -3,6

2016: 66

2016: -2,5

2015: 65

2015: 0,8

2014: 70

2014: 6,4

2013: 73

2013: -4,1

2012: 59

2012: 1,0

2011: 61

2011: -7,7

2010: 55

2010: 12,0

2009: 50

2009: 25,0

2008: 42

2008: -27,0

2007: 41

2007: 1,3

Pensioner (IAS19R)

- Antal bolag som redovisar justering

2017: 70

2016: 71

2015: 69

2014: 73

2013: 72

2012: 70

2011: 19

2010: 14

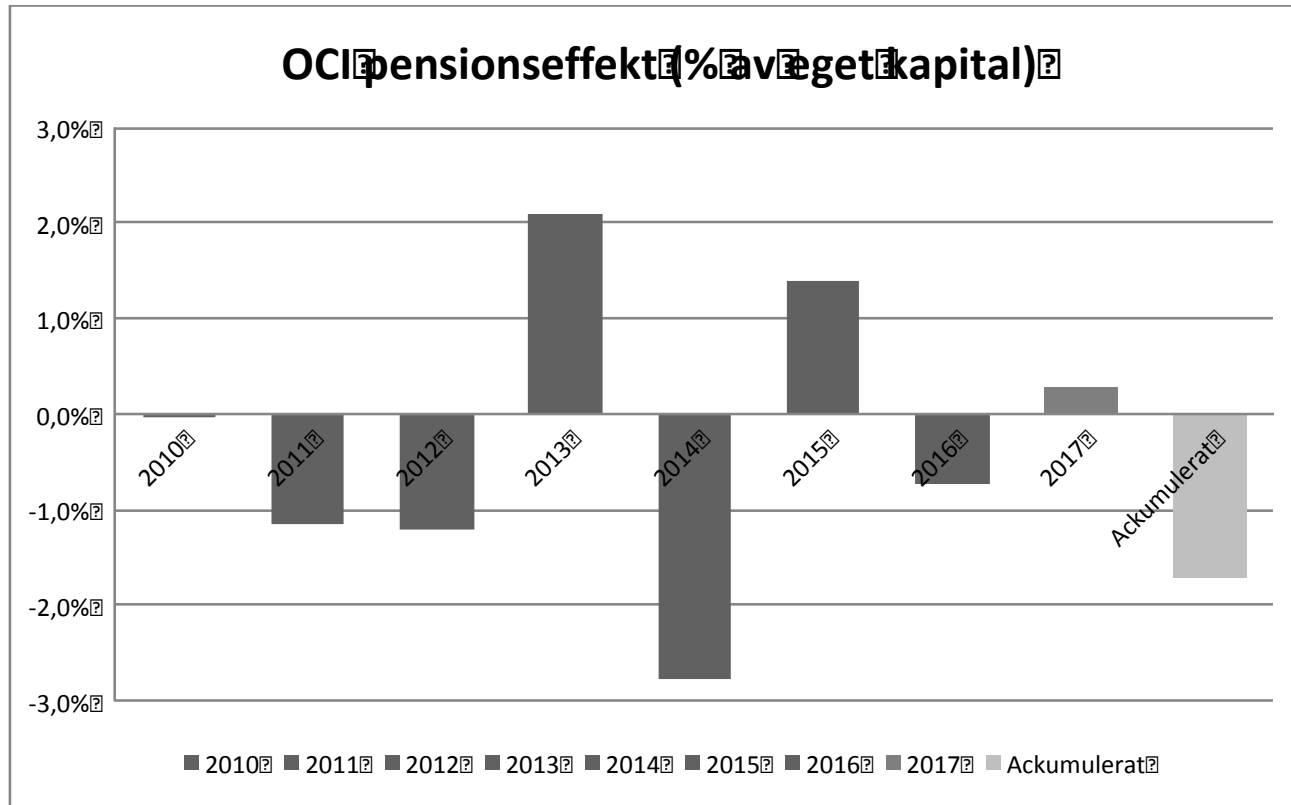
2009: 13

2008: 13

2007: 13

- De flesta redovisade kvartalsvis justering.

Pensioner – OCI-effekt i % av eget kapital

Över tiden skall den ackumulerade effekten vara noll, för att pensionskostnaden skall anses vara rätt beräknad.

En ny ordning för redovisningstillsyn

Tillsynen efter den 1 januari 2019

Anna-Stina Gillqvist, redovisningsexpert
14 december 2018

Vägen fram till idag

SOU med förslag att FI tar över tillsynsansvaret

2015-03

Lagrådsremiss

2017-06

FI beslutar om nya föreskrifter (FFFS 2018:18)

2018-03

2018-06

2018-11

2019-01

Förslagspromemoria från FI till finansdepartementet

Proposition

Lagändringar och FFFS träder ikraft

Varför en ny ordning?

Den nuvarande ordningen:

Strider mot Esmas riktlinjer för redovisningstillsyn

- Krav på oberoende från marknadsplatserna

Har varit föremål för kritik från internationella valutafonden IMF

- Olämpligt att förlägga tillsynsansvar på marknadsplatser

Konkurrensnackdel för de svenska börserna

Den nya ordningen

Nämnden för svensk redovisningstillsyn

Ordförande: Annika Poutiainen

lakttagelser i
årsredovisningar

Agenda

ESMA och EECS

Omfattning årets övervakning

Resultat

Börsens noteringar övervakning 2018 (årsredovisning 2017)

Att tänka på inför årsredovisning 2018

ESMA publikationer 2018

- Public Statement: Accounting for Income Tax consequences of the United States Tax Cuts and Jobs Acts under IFRS (ESMA 32-63-423, 26 January)
- Report: Enforcement and Regulatory Activities of Accounting Enforcers in 2017 (ESMA32-63-424, 3 April)
- 22nd Extract from the EECS's Database of Enforcement (ESMA32-63-427, 19 April)
- Public Statement: European common enforcement priorities for 2018 IFRS financial statements (ESMA32-63-503, 26 October)

EECS

- 8 (8) möten, 2 med representanter från IASB/IFRS IC
- 45 (42) emerging issues
- 75 (90) decisions

ESMA Activity report 2017

	2017	2016	2015
Issuance of new financial statements	12	8	35
Public corrective note	71	92	54*
Corrections in future financial statements	245	211	184
	328	311	273
Reviews	1141	1258	1228

* Plus 23 "voluntary"

ESMA Common enforcement priorities 2016

	2016	2015
Issuance of new financial statements	0	1
Public corrective note	3	8
Corrections in future financial statements	73	34
	76	43
Other		23
Reviews	204	206

Tillsynsprocessen

1. Urval (rotation, riskbedömning, ESMA priorities)
2. Uppstartsbrief (bolaget informeras)
3. Genomgång av årsredovisningar
4. Brev till bolaget med frågor, noteringar och kommentarer
5. Svar från bolaget
6. Ställningstagande av Börsen
7. Slutbrev (med förklarande bilaga)

Granskning 2018

	2018	2017
Fullständig granskning	58	58
Riktad granskning	49	36
Ej avslutad	-5	-1
Totalt	102	93

Utfall 2018

	2018	2017
Årets granskning	105	92
Ej avslutade förra året	2	1
Avnoterad	-1	
	107	93
Bedömning		
Påpekande och övrigt	89	82
Påpekande + rättelse	6	10
Kritik + rättelse	6	
Disciplinnämnd		
	101	92

Rättelser per standard

	Särskild rättelse	Framtida rättelse
IFRS 10		6
APM Guideline		2
IAS 12		1
IAS 19		1
IFRS 3		1
IFRS 13		1
		12

Ärenden som avslutades med rättelse

- IFRS 10 - Konsolidering bostadsrättsförening
- APM - Ej IFRS-begrepp i resultaträkningen
- Nyckeltal i resultaträkning som inte är ett subtotal (IAS 1 punkt 85A)
- IAS 12 - Faktorer som övertygande talar för tillräckligt skattemässigt överskott
- IAS 19 - Tillämpning av statsobligationer i stället för bostadsobligationer
- IFRS 3 - Upplysningar om förvärv
- IFRS 13 - Kvantifiering vid Nivå 3

Bostadsrättsförening

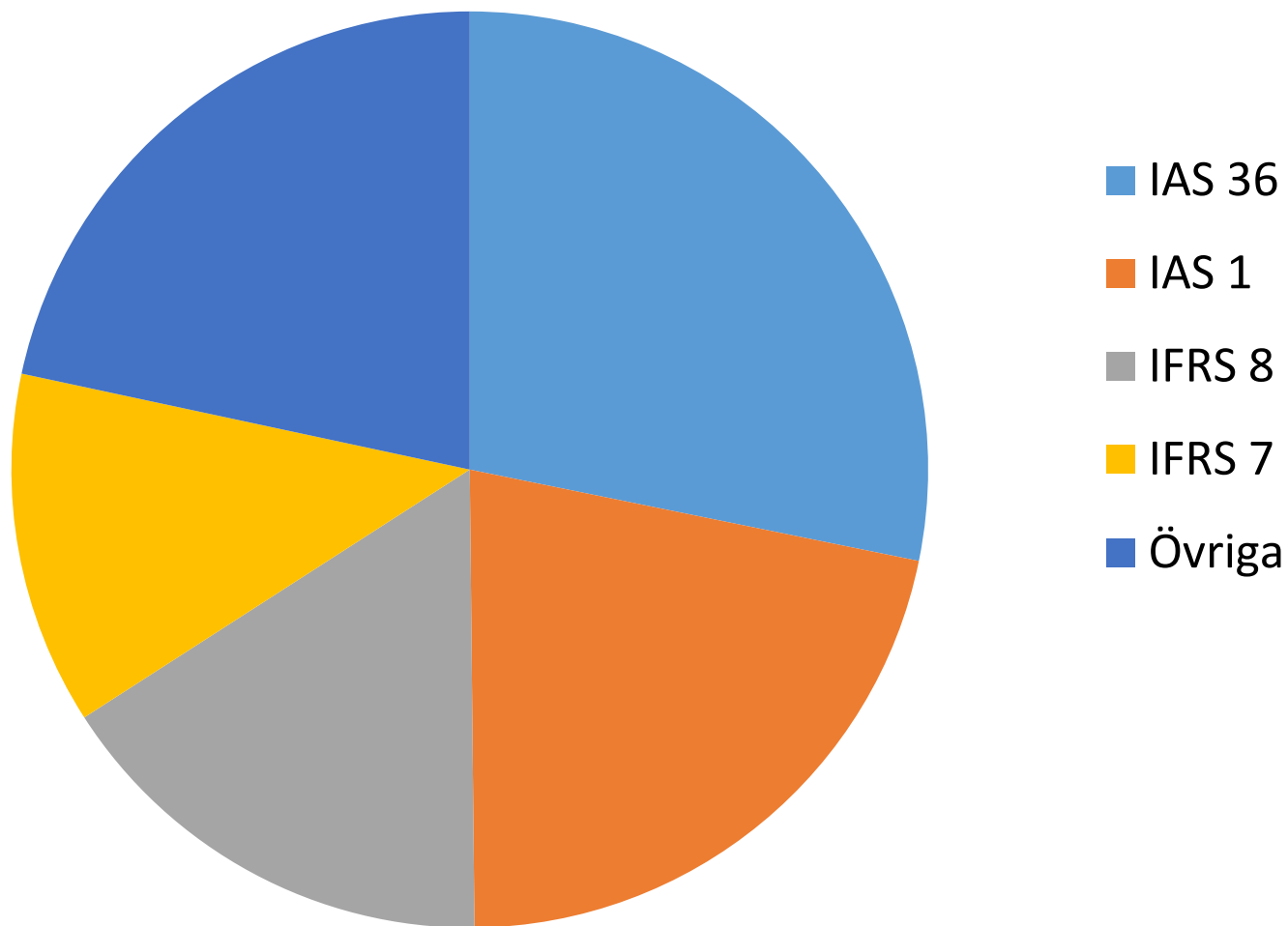
Byggnadsfas

Boendefas

Utveckling
Planering
Tillsätter styrelse
Föreningsstämma
Finansiering
Reglering via avtal
Prissättning

Bostadsrättsinnehavare
väljer sin styrelse

Återkommande noteringar

Övriga noteringar – top ”10”

- 1 - Finansiella instrument (IFRS 7)
- 1 - Utformning av finansiella rapporter (IAS 1)
- 2 - Rörelsesegment (IFRS 8)
- 3 - Rörelseförvärv (IFRS 3)
- 4 - Redovisningsprinciper m.m. (IAS 8)
- 5 - Inkomstskatter (IAS 12)
- 6 - Aktierelaterade ersättningar (IFRS 2)
- 7 - APM Guidelines/Riktlinjer Alternativa nyckeltal
- 8 - Immateriella anläggningstillgångar (IAS 38)
- 9 - Värdering till verkligt värde (IFRS 13)
- 9 - Nedskrivningar (IAS 36)
- 9 - Rapport över kassaflöden (IAS 7)

Finansiella instrument (IFRS 7)

§7: möjliggör bedömning av finansiella instruments betydelse

§31: möjliggör bedömning av karaktär och omfattning av risker

§39: löptidsanalys inklusive ränta (B11)

§40: känslighetsanalys för varje marknadsrisk

Noteringar

- Löptidsanalys - inte för alla (finansiella) skulder
- Löptidsanalys utan räntebetalningar
- Känslighetsanalys (är 1 % en rimlig möjligt förändring och varför ???)
- Känslighetsanalys: resultat och eget kapital, metoder och antaganden
- Verkligt värde = redovisat värde (fast ränta, stibor plus?)
- Effekter säkringsredovisning

Utformning finansiella rapporter (IAS 1)

§38: jämförelseinformation

§41: ändring i uppställning eller presentation

§99: kostnader per karaktär eller funktion

§104: ytterligare upplysning om kostnadernas karaktär

§117: redovisningsprinciper

§122/125: bedömningar/källor till osäkerheter

§134/135: hantering av kapital

Noteringar

- Blandade uppställning resultaträkningar
- Jämförelse information (pension, segment, nedskrivning)
- Vilken funktion avser jämförelsestörande poster
- Motivering ändringar i jämförelse information
- Boilerplate beskrivning (redovisningsprinciper, bedömningar)
- Kovenanter: vilka, efterlevt under året ??
- Resultat intressebolag efter skatt
- Saknas redovisningsprinciper (royalties, reversed factoring)
- Nya redovisningsprinciper kommer i nästa årsredovisning

Rörelsessegment (IFRS 8)

§16: "övriga segment" ska vara särskild från avstämningsposter

§22: vad är segment, sammanslagning?

§23: resultatmått

§28: avstämnings

§32: produkter och tjänster

§33: geografisk information

§34: större kunder

Noteringar

- CODM = ?, styrelse
- Varför bara ett segment?
- Avstämning saknas
- Avskrivning per segment
- Övriga intäkter som externa intäkter
- Geografisk information saknas, ej komplett (Sverige saknas, fler > 10%)

Rörelseförvärv (IFRS 3)

§45: värderingsperioden avslutas så snart som möjligt

B64g: villkorad köpeskilling

B64m: transaktionskostnader

B64q: effekter på intäkter och resultat

B67a: preliminär förvärvsanalys

Noteringar

- Kriterium för väsentlighet vid sammanslagning av förvärv
- Informationen i delårsrapporter är bristfällig
- Saknas upplysning om B67a
- Preliminär till 12 månader efter förvärv

Redovisningsprinciper mm (IAS 8)

§30: upplysning om nya IFRS

§41: redovisning av fel

Noteringar:

- De flesta noteringar avser IFRS 15 och IFRS 9
- ”ingen väsentlig effekt” baseras på ?
- Stor variation i ”5-steps dokumentation”
- Upplysningskrav i delårsrapporter kan/bör förbättras

(Återkommer till det senare)

Inkomstskatter (IAS 12)

§34-36/82: Underskottsavdrag

§39/81f: Temporära skillnader dotterbolag

§71/74: Kvittning

§81: Detaljerade upplysningar

Noteringar

- Skatt på poster i eget kapital
- "Övrigt", "ej skattepliktig", "ej avdragsgill": dålig förklaring
- Löptid underskottsavdrag
- Motivering uppskjuten skatt vid förlust

Aktierelaterade ersättningar (IFRS 2)

§2: alla aktierelaterade ersättningar

§44: upplysningar som hjälper att förstå karaktären och innebörden

Noteringar

- Upplysningar om antal utestående optioner saknas
- Beskrivning otydlig
- Krav på fortsatt anställning är intjäningsvillkor
- Subventionering av teckningsoptioner och marknadsvärde
- Indata för beräkning
- Hänvisning till stämmoprotokoll
- Återköpta optioner

APM Guidelines/Riktlinjer Alternativa nyckeltal

§21: definition, tydligt och läsbart

§22: namnet ska avspegla innehåll och beräkningsgrund

§26: avstämning mot mest direkt avstämbara post

§33: förklara syfte

§35: prominens krav

Noteringar:

- Definition saknas eller är intetsägande
- Motivering varför APM är bättre än IFRS saknas
- Avstämning saknas ibland
- ”Engångsposter” har blivit jämförelsestörande
- Används ej i segmentnot
- Samma begrepp som IFRS, men inte IFRS innehåll
- Man får leta efter definitioner/förklaringar (sista sida)

Immateriella anläggningstillgångar (IAS 38)

§90/§118: Avskrivningsperioden

§99: Avskrivning redovisas i resulttaräkning

Noteringar

- Avvikande interval enligt årsredovisning och svar
- Årsavgifter patent ska kostnadsföras
- Avskrivning i FoU och ej i kostnad sålda varor (bruttovinst → APM!)

Värdering till verkligt värde (IFRS 13)

§94: Lämpliga klasser av tillgångar och skulder

§93 (För varje klass!):

- d) Beskrivning av värderingsteknik och indata för nivå 2 och 3 och kvantitativ information om indata för nivå 3
- e) IB-UB mm för nivå 3
- f) Var i resultaträkning redovisas belopp för orealiserade resultat i nivå 3?
- g) Beskrivning av värderingsproces för nivå 3
- h) Känslighetsanalys

Noteringar

- Information om indata saknas (nivå 3)
- Information om metod saknas (nivå 2 och 3)
- Känslighetsanalys saknas eller felaktig (på slutresultat, ej indata)
- Redovisat värde osannolikt lika med verkligt värde vid fast ränta
- Tilläggsköpeskilling!

Nedskrivningar (IAS 36)

§134d

Noteringar

- Upplysningar saknas om viktiga antaganden
- Upplysningar inte per KGE
- Nyttjandevärde är det högsta av....
- Känslighetsanalys endast för ränta och långsiktig tillväxt
- Ränta anges ej före skatt
- Jämförelsetal saknas (IAS 1 §38)
- Nedskrivningstest även för årets förvärv!
- EBIT(DA) är resultatmått, dvs beror på minst 2 andra antaganden
- Intervaller känslighetsanalys versus historisk utveckling

➤ **ESMA: Mindre headroom → mer detaljer**

Rapport över kassaflöden (IAS 7)

§44A: förändringar i skulder hänförliga till finansieringsverksamheten

§49: ej tillgängliga likvida medel

Noteringar

- Flera har missat 44A
- Spärrade medel är ej tillgängliga

Övriga noteringar – rest

IFRS 10 – Koncernredovisning

IAS 34 – Delårsrapportering (IFRS 15 upplysningar)

IAS 19 – Ersättningar till anställda (framtida kostnad, Alecta)

IAS 33 – Resultat per aktie (fondemission, framtida utspäding)

IAS 24 – Upplysning om närstående (belopp, avgångsverlag)

IAS 17 – Leasingavtal (beskrivning, variabla avgifter)

IFRS 12 - Upplysning om andelar i andra företag (joint ventures)

IFRIC 17 – Värdeöverföring (spinoffs)

IFRS 9 – Finansiella instrument (ECL modell)

IAS 37 – Avsättningar (beskrivning, IB-UB)

+.... (8 till)

Övriga noteringar - övrigt

1) "Formalia":

- Årsredovisningslagen (avgångsvederlag, återköp aktier m.m.)
- Intygande mening
- Granskad?
- Delårsrapport: styrelse eller VD som ansvarar?

2) Listan är för lång:

Uppfyller bolaget krav enligt börsreglement att ha tillräckligt med resurser och kunskap för att säkerställa kvalitet?

Att tänka på inför
årsredovisningen 2018

Att tänka på inför årsredovisningen 2018

- Nya/ändrade IFRS
- ESMA Extract 22
- ESMA Enforcement Priorities 2018
- Börsens årliga rapport

Nya och ändrade IFRS 2018

- IFRS 9
- IFRS 15

- Amendments to IFRS 4
- Amendments to IFRS 2
- Amendments to IAS 40

- Annual Improvements 2014-2016

- IFRIC 22

- IFRS Practice Statement 2

IAS 8 punkt 30 för den nya IFRS 16

22nd extract – 10 decisions

IFRS 5 – sale after 12 months prevents application of IFRS 5

IAS 7 – disclosure restricted cash balances

IAS 32 – early redemption beyond control: no equity

IAS 1 - quantified information about commodity prices to be disclosed

IFRS 3 – allocation of purchase price cannot be restricted

IFRIC 17 – use of fair value required if not under common control

IAS 1– revaluation loss is part of operating results

IFRS 10 – change of control happened at publication of tender results

IAS 8/IAS21 – accounting for hyperinflation Venezuela

IAS 38 – amortisation of intangible assets based on revenue

ESMA common enforcement priorities 2018

Section 1 IFRS Financial statements

Specific issues IFRS 15 application

- Disclosures modified retrospective transition
- Identification and satisfaction of performance obligation
- Principal versus agent assessment
- Allocation of transaction price to multiple obligations
- Presentation of contract assets and liabilities upon transition
- Disaggregation of revenue
- Disclosure objectives

Specific issues IFRS 9 application

- Increased IFRS 7 disclosures
- Presentation of interest revenue
- Hedge accounting
- Considerations for credit institutions
- Considerations for insurance undertakings/conglomerates

Expected impact IFRS 16 *Leases*

ESMA common enforcement priorities 2018

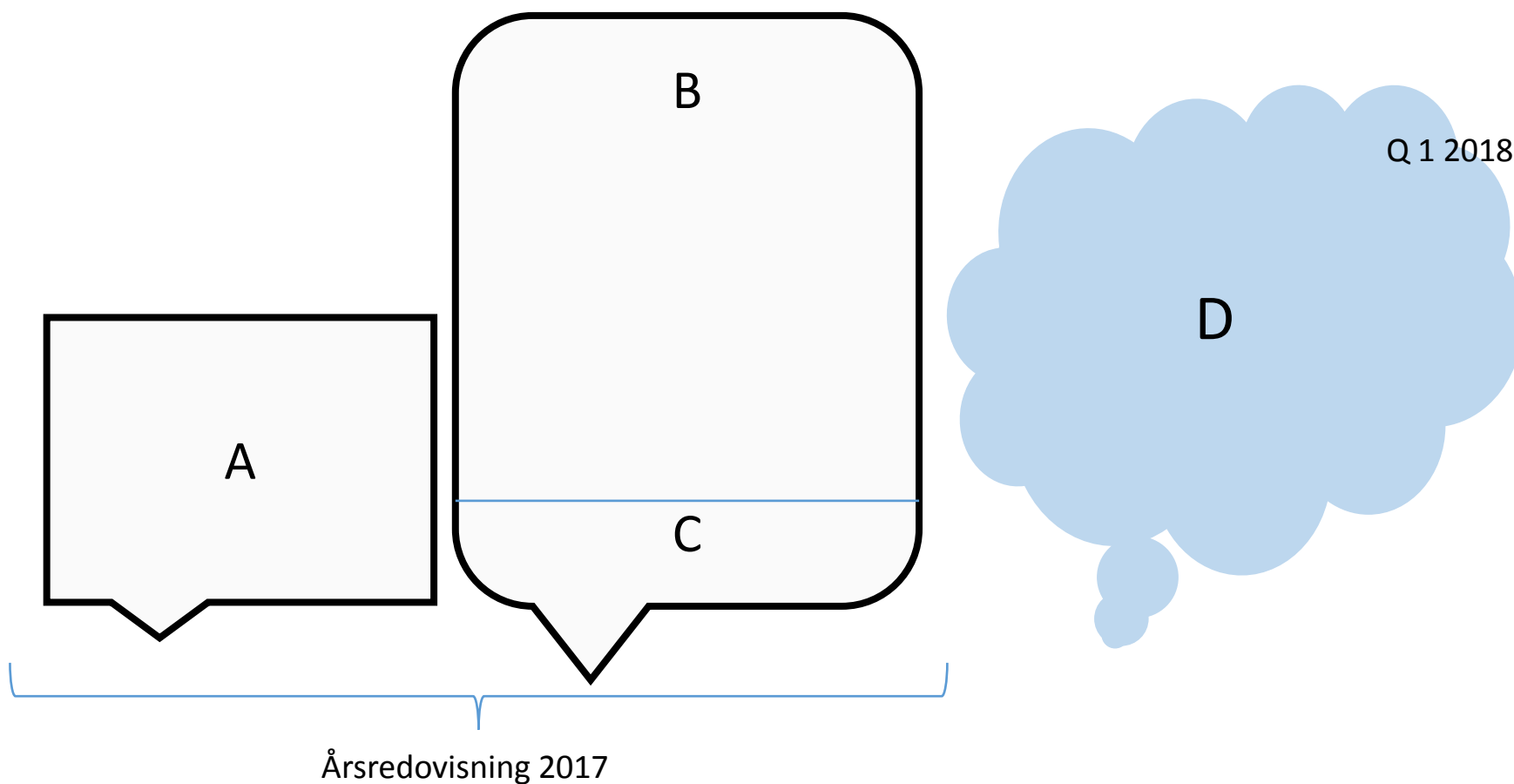
Section 2 Other parts of the annual report

Non-financial information

- Environmental matters
- Explanation of the rationale for not developing and pursuing certain policies
- Disclosure of non-financial KPIs

Alternative performance measures

Övergång till IFRS 15

Q 1 2018

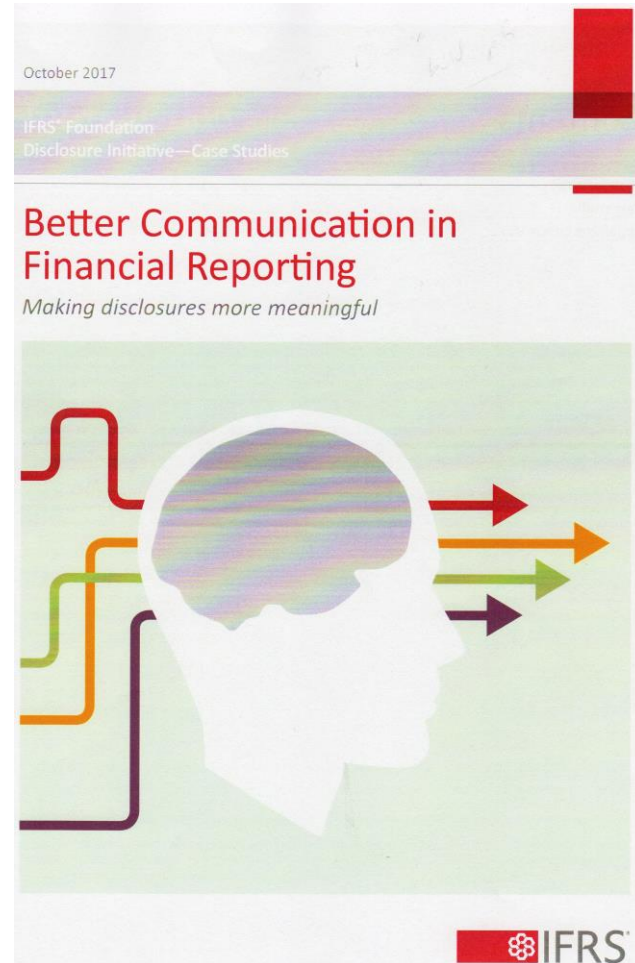
Årsredovisning 2017

Principles based IFRS

TRANSPARENS

FÖRETAGSSPECIFIK

~~Boilerplate~~

9 characteristics of good corporate reporting*

1. A single story
2. How the Money is made
3. What worries the Board
4. Consistency
5. Cut the Clutter
6. Clarity
7. Summarise
8. Explain Change
9. True and Fair

*Annual Review of Corporate Reporting 2016/2017, October 2017, Financial Reporting Council (UK)

Kommande årsrapport

Kontaktuppgifter

Börsens hemsida

<http://www.nasdaqomx.com/nordicsurveillance>

Epost: iss@nasdaq.com

I ämnesrad: Att. Jan Buisman

TACK OCH GOD JUL/GOTT NYTT ÅR

